

АНАЛИЗА

постигнућа ученика 5. разреда из српског језика

А а Б б В в Г г Д д Ђ ђ
Е е Ж ж З з И и Ј ј К к
Л л Љ љ М м Н н Њ њ О о
П п Р р С с Т т Ћ ћ У у
Ф ф Х х Ц ц Ч ч Џ џ Ш ш

Септембар, 2023. године

Републички педагошки завод Републике Српске

**АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА ПРОВЈЕРЕ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА
ПЕТОГ РАЗРЕДА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА**

- школска 2022/2023. година -

Др Слађана Вилотић, инспектор-просвјетни савјетник за разредну наставу

Дијана Петковић, инспектор-просвјетни савјетник за вредновање квалитета васпитно-образовног рада

САДРЖАЈ

УВОД.....	4
ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ	8
РЕГИЈА БАЊА ЛУКА.....	8
РЕГИЈА ПРИЈЕДОР	12
РЕГИЈА ДОБОЈ	16
РЕГИЈА СЕМБЕРИЈА	20
САРАЈЕВСКО – РОМАНИЈСКА РЕГИЈА	24
РЕГИЈА ХЕРЦЕГОВИНА	28
РЕГИЈА БИРАЧ	32
РЕПУБЛИКА СРПСКА.....	35
УПОРЕДНИ ПОКАЗАТЕЉИ РЕЗУЛТАТА СПОЉАШЊЕ ПРОВЈЕРЕ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА – ЗА 2019, 2022. И 2023. ГОДИНУ ПО РЕГИЈАМА	Error!
Bookmark not defined.	
РЕГИЈА БАЊА ЛУКА.....	42
РЕГИЈА ПРИЈЕДОР	43
РЕГИЈА ДОБОЈ	43
РЕГИЈА СЕМБЕРИЈА	44
САРАЈЕВСКО-РОМАНИЈСКА РЕГИЈА.....	44
РЕГИЈА ХЕРЦЕГОВИНА	45
РЕГИЈА БИРАЧ	46
РЕПУБЛИКА СРПСКА.....	46
ЗАКЉУЧАК	48
ПРЕПОРУКЕ ЗА РАД	50

УВОД

У складу са Програмом рада Републичког педагошког завода за 2023. годину, реализована је спољашња провјера постигнућа ученика петог разреда из српског језика. Провјера постигнућа ученика извршена је у два термина, 17. и 25. маја 2023. године.

Циљ спољашње провјере постигнућа ученика био је да се утврди степен остварености исхода учења који су дефинисани НПП за српски језик, тј. ниво ученичких знања у односу на исходе учења који су дефинисани НПП-ом за српски језик на крају 5. разреда. Посебни циљеви усмјерени су на поштовање правила и прописане процедуре провјере постигнућа ученика, утврђивање способности ученика за рјешавање одређених типова задатака, повећање објективности вредновања ученика, те упоредну анализу остварених нивоа постигнућа ученика петог разреда на спољашњој провјери из српског језика у школској 2018/19, 2021/22. и 2022/23. години.

У Табела 1 је наведено у којим општинама и у колико основних школа, по регијама, је проведена спољашња провјера постигнућа ученика 5. разреда из српског језика.

Табела 1. Регије, општине/градови и броја основних школа у којима је проведена спољашња провјера постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по регијама

Регија	Општине/градови	Број основних школа
Регија Бања Лука	Бања Лука, Кнежево, Котор Варош, Мркоњић Град, Петровац, Рибник, Челинац, Шипово, Језеро	24
Регија Приједор	Козарска Дубица, Костајница, Доњи Дубовик, Нови Град, Оштра Лука, Приједор, Србац, Прњавор, Лакташи, Градишка	22
Регија Добој	Брод, Дервента, Добој, Пелагићево, Модрича, Петрово, Теслић, Шамац	17
Регија Семберија	Бијељина, Угљевик	9
Сарајевско-романијска Регија	Вишеград, И.Н. Сарајево, И. Илица, Пале, Трново, Фоча, Хан Пијесак, Рудо	9
Регија Херцеговина	Берковићи, Билећа, Љубиње, Требиње	5
Регија Бинач	Братунац, Зворник, Власеница, Милићи	7
Укупно:	7	45
		93

Дакле, провјера постигнућа ученика из српског језика је проведена у 93 основне школе, које се налазе на територији 45 општина и 7 регија, Републике Српске. Узорак су чинили ученици 5. разреда из 24 основне школе Регије Бањалука, 22 основне школе Регије Приједор, 18 основних школа Регије Добој, 9 основних школа Регије Семберија, 9 основних школа

Сарајевско-романијске Регије, 5 основних школа Регије Херцеговина и 7 основних школа Регије Бирач.

Проценат присутних ученика 5. разред на спољашњој провјери из српског језика представљен је Графиконом 1.

Графикон 1. Преглед присутности ученика 5. разреда на спољашњој провјери из српског језика

Од укупно 4 867 ученика 5. разреда, колико их је било обухваћено узорком, њих 4 732 или 97,23% је рјешавало задатке из српског језика, док их је 135 или 2,77% било одсутно.

Број ученика 5. разреда који је у 2023. години обухваћен спољашњом провјером постигнућа из српског језика у односу на 2022. годину већи је за њих 615.

Школама је дата инструкција да провјеру постигнућа ученика врше у складу са Стручним упутством за провођење провјера ученичких постигнућа у основној школи.

На основу добијених резултата одређени су нивои постигнућа ученика за свако одјељење, школу, регију и за сваки задатак.

Нивои постигнућа ученика су одређени на основу критеријума који су представљени у Табели 2.

Табела 2. Критеријуми нивоа постигнућа ученика

Ниво постигнућа	Ознака нивоа постигнућа	Проценат освојених бодова
Незадовољавајући	НЗП	0 – 44
Низак	ННП	45 - 54
Средњи	СНП	55 – 74
Висок	ВНП	75 - 100

На основу наведеног критеријума, одређено је постигнуће ученика 5. разреда из српског језика на нивоу школа, регија и Републике. Школама је остављена могућност да свака за себе уради анализу остварених постигнућа по одјељењима (квантитативно и квалитативно), те да у складу са утврђеним стањем дефинишу мјере за унапређење квалитета наставе српског језика у 5. разреду.

Провјера постигнућа ученика из српског језика вршена је низом задатака објективног типа. Исти је обухватао 15 задатака, који су дефинисани на три нивоа сложености, а у складу са докимолошким и докимистичким правилима. Јасним и прецизним инструкцијама за рад, одабраним задацима и јасно формулисаним рјешењима, на објективан начин вршена је провјера исхода учења који су дефинисани Наставним програмом за српски језик у 5. разреду и кључним знањима из српског језика које ученик 5. разреда треба да има.

Провјером су обухваћени садржаји учења из четири наставне теме: Књижевност, Језик, Језичка култура/Правопис и Филм/Позориште. У складу са обимом садржаја за сваку наставну тему пропорционално је одређен и број задатака. Према нивоу сложености, низ од 15 задатака обухватао је 7 задатака I нивоа сложености, 5 задатака II нивоа сложености и 3 задатка III нивоа сложености. Вредновање успјешности урађених задатака извршено је у складу са израђеним јединственим критеријумом (бодовањем), који је достављен наставницима - исправљачима.

Преглед дистрибуције задатака из српског језика, по наставним темама и нивоима сложености, приказан је у Табели 3.

Табела 3. Преглед дистрибуције задатака из српског језика, по наставним темама и нивоима сложености

Ниво сложености задатака	Наставне теме			
	Књижевност	Језик	Језичка култура	Филм/Позориште
I	2	2	2	1
II	3	1	1	
III	1	1	1	
Укупно	6	4	4	1

У складу са наставним темама и садржајима учења који су дефинисани у Наставном програму за српски језик, те нивоима сложености одабрани су и исходи учења (Табела 4) чији нивои остварености ће бити провјеравани.

Табела 4. Преглед исхода учења по наставним темама и нивоима сложености из српског језика

Ниво сложености задатака	Теме			
	Књижевност	Језик	Језичка култура/Правопис	Филм/Позориште
I	(1) разликује основне одреднице басне, бајке, приповјетке, лирске и епске пјесме (2) уочава разлику између прозног и драмског текста	(3) идентификује и по врсти ријечи разврстава (4) препознаје и разликује описне, градивне и присвојне придјеве	(5) правилно употреби сугласник ј у интервокалној позицији (6) правилно пише ријечцу не уз глаголе, придјеве и именице	(7) идентификује разлику: нијеми–звучни филм, црно-бијели филм и филм у боји, анимирани (цртани) и играни филм
II	(8) у књижевним дјелима/текстовима идентификује	(11) одређује род и број именица; разликује род и	(12) правилно употребљава велико слово у	

	амбијент узрокован одређеним промјенама (9) уочава ток догађаја (10) уочава ликове, анализира и вреднује особине и поступке ликова (главних, споредних, епизодних) те њихове међусобне везе у књижевним дјелима/текстовима	број личних замјеница	писању имена људи, једночланих и вишечланих географских појмова	
III	(13) препознаје основне емоције и позитивне начине комуникације у књижевним дјелима/текстовима	(14) уочава прилошке одредбе за вријеме, мјесто и начин	(15) исправно записује управни и неуправни говор (сва три модела);	
Укупно	6	4	4	1

Према подацима које су школе доставиле Републичком педагошком заводу, провјера постигнућа је проведена у складу са Стручним упутством за провођење провјера ученичких постигнућа у основној школи.

ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ

РЕГИЈА БАЊА ЛУКА

На нивоу Регије Бања Лука узорком је било обухваћено 1 455 ученика 5. разреда из 24 основне школе. Спољашњој провјери постигнућа из српског језика приступило је 1 420 или 97,40% ученика, док је њих 35 или 2,40% било одсутно. У Табели 5 су представљени остварени резултати ученика, на спољашњој провјери из српског језика, по школама на Регији Бања Лука.

Табела 5. Преглед остварених резултата на провјери постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Бања Лука

Ред. бр.	Школа	Бр. ученика	%	Ниво постигнућа
1.	Школа 6	98	87,59	ВНП
2.	Школа 7	95	80,95	ВНП
3.	Школа 10	17	80,88	ВНП
4.	Школа 24	10	80,67	ВНП
5.	Школа 1	100	79,20	ВНП
6.	Школа 5	210	77,33	ВНП
7.	Школа 2	113	76,99	ВНП
8.	Школа 11	105	76,60	ВНП
9.	Школа 17	22	76,14	ВНП
10.	Школа 13	12	75,00	ВНП
11.	Школа 14	11	74,70	СНП
12.	Школа 3	67	72,91	СНП
13.	Школа 8	124	72,89	СНП
14.	Школа 22	96	72,52	СНП
15.	Школа 12	76	71,22	СНП
16.	Школа 19	37	69,14	СНП
17.	Школа 4	151	68,47	СНП
18.	Школа 21	22	61,06	СНП
19.	Школа 15	12	60,97	СНП
20.	Школа 23	3	60,00	СНП
21.	Школа 20	13	58,97	СНП
22.	Школа 9	10	53,17	ННП
23.	Школа 16	9	49,26	ННП
24.	Школа 18	7	45,71	ННП
УКУПНО		1420	74,84	СНП

Регионални
просјек је
74,84%

Републички
просјек је
72,24%

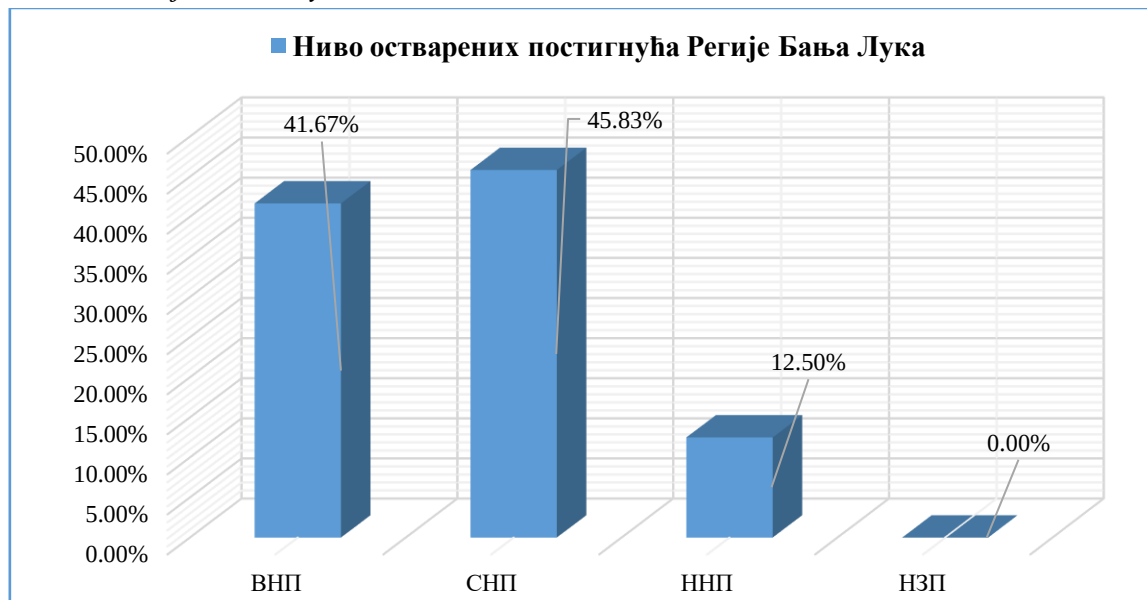
ВНП – Висок ниво постигнућа; СНП – Средњи ниво постигнућа; ННП – Низак ниво постигнућа; НЗП – Незадовољавајући ниво постигнућа.

На основу Табеле 5 се уочава да су ученици, на спољашњој провјери из српског језика, на Регији Бања Лука остварили средњи ниво постигнућа (74,84%). Најбољи резултат је

остварила школа чији су ученици са 87,59% тачности урадили задатке, а најнижи резултат је остварила школа у којој су ученици исте урадили са 45,71% тачности.

Остварени нивои постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Бања Лука, представљени су Графиконом 2.

Графикон 2. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Бања Лука

На Регији Бања Лука ученици су у 10 или 41,67% школа остварили висок ниво постигнућа, у 11 или 45,83% школа остварили су средњи ниво постигнућа, док су у само 3 или 12,50% школе остварили низак ниво постигнућа из српског језика. Није било школа са Регије Бања Лука у којима су ученици остварили незадовољавајући ниво постигнућа из српског језика.

Остварени резултати ученика из српског језика по задацима, наставним темама и исходима учења, на нивоу Регије Бања Лука, представљени су у Табели 6.

Табела 6. Преглед нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, Регије Бања Лука

РБ. ЗАДАТКА	ТЕМА	НИВО ЗАДАТКА	ИСХОДИ УЧЕЊА	%	НИВО ПОСТИГНУЋА
1.	Књижевност	I	Разликује основне одреднице басне, бајке, приповјетке, лирске и епске пјесме	86,75	ВНП
2.	Књижевност	I	Уочава разлику између прозног и драмског текста	82,38	ВНП
3.	Језик	I	Идентификује и по врсти ријечи разврстава	87,40	ВНП
4.	Језик	I	Препознаје и разликује описне,	75,31	ВНП

			градивне и присвојне придјеве		
5.	Језичка култура/Правопис	I	Правилно употребијеби сугласник ј у интервокалној позицији	82,06	ВНП
6.	Језичка култура/Правопис	I	Правилно пише ријечцу не уз глаголе, придјеве и именице	78,53	ВНП
7.	Филм/позориште	I	Идентификује разлику: нијемизвучни филм, црнобијели филм и филм у боји, анимирани (цртани) и играни филм	45,45	ННП
8.	Књижевност	II	У књижевним дјелима/текстовима идентификује амбијент узрокован одређеним промјенама	77,52	ВНП
9.	Књижевност	II	Уочава ток догађаја	72,23	СНП
10.	Књижевност	II	Уочава ликове, анализира и вреднује особине и поступке ликова (главних, споредних, епизодних) те њихове међусобне везе у књижевним дјелима/текстовима	84,81	ВНП
11.	Језик	II	Одређује род и број именица; разликује род и број личних замјеница	82,64	ВНП
12.	Језичка култура/Правопис	II	Правилно употребљава велико слово у писању имена људи, једночланих и вишечланих географских појмова	67,76	СНП
13.	Књижевност	III	Препознаје основне емоције и позитивне начине	49,80	ННП

			комуникације у књижевним дјелима/текстовима		
14.	Језик	III	Уочава прилошке одредбе за вријеме, мјесто и начин	76,44	ВНП
15.	Језичка култура/Правопис	III	Исправно записује управни и неуправни говор (сва три модела);	42,52	НЗП

Остварени резултати ученика из српског језика по нивоима сложености задатака, на нивоу Регије Бања Лука, представљени су у Табела 7.

Табела 7. Преглед постигнућа ученика из српског језика по нивоима сложености задатака, Регије Бања Лука

Регија Бања Лука	ЗАДАЦИ						
I НИВО	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	86,75	82,38	87,40	75,31	82,06	78,53	45,45
II НИВО	8.	9.	10.	11.	12.		
	77,52	72,23	84,81	82,64	67,76		
III НИВО	13.	14.	15.				
	49,80	76,44	42,52				

Увидом у остварене резултате може се констатовати да од 7 задатака најнижег нивоа сложености (I ниво), ученици су остварили високо постигнуће у 6 или 85,71% задатка. На истом нивоу сложености, у 1 или 14,29% задатку ученици су остварили низак ниво постигнућа.

На основу резултата које су ученици остварили на задацима II нивоа сложености, може се констатовати да су од 5 задатака, ученици у 3 или 60% задатка остварили висок ниво постигнућа, док су у 2 или 40% остварили средњи ниво постигнућа.

Увидом у резултате III нивоа сложености може се закључити да су ученици од три задатка, на по 1 или 33,33% задатку остварили низак, висок и незадовољавајући ниво постигнућа.

Анализом резултата се уочава да су ученици 5. разреда са подручја Регије Бања Лука најуспјешније ријешили задатке који обухватају сљедеће исходе учења: разликовање основних одредница басне, бајке, приповјетке, лирске и епске пјесме; уочавање разлика између прозног и драмског текста; идентификовање и разврставање врста ријечи; препознавање и разликовање описних, градивних и присвојних придјева; правилну употребу сугласника ј у интервокалној позицији; правилно писање ријечце не уз глаголе, придјеве и именице; уочавање, анализирање и вредновање особина и поступака ликова (главних, споредних, епизодних), те њихових међусобних веза у књижевним дјелима/текстовима; у књижевним дјелима/текстовима идентификује амбијент узрокован одређеним промјенама; одређивање и разликовање рода и

броја именица и личних замјеница; те уочавање прилошких одредби за вријеме, мјесто и начин.

Средњи ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе учења: уочавање тока догађаја; те правилну употребу великог слова у писању имена људи, једночланих и вишечланих географских појмова.

Низак ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе учења: идентификовање разлике: нијеме – звучни филм, црно – бијели филм и филм у боји, анимирани (цртани) и играни филм; те препознавање основних емоција и позитивног начина комуникације у књижевним дјелима/текстовима.

Незадовољавајући ниво постигнућа ученици су остварили у задатку који обухватају сљедеће исходе учења: исправно записивање управног и неуправног говора (сва три модела).

РЕГИЈА ПРИЈЕДОР

На нивоу Регије Приједор узорком је било обухваћено 938 ученика 5. разреда из 22 основне школе. Спољашњој провјери постигнућа из српског језика приступила су 902 или 96,16% ученика, док је њих 36 или 3,84% било одсутно. У Табели 8 су представљени остварени резултати ученика, на спољашњој провјери из српског језика, по школама на Регији Приједор.

Табела 8. Преглед остварених резултата на провјери постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Приједор

Ред. бр.	Школа	Бр. ученика	%	Ниво постигнућа
1.	Школа 10	45	79,74	ВНП
2.	Школа 9	41	79,31	ВНП
3.	Школа 8	95	78,47	ВНП
4.	Школа 19	37	77,16	ВНП
5.	Школа 3	28	76,37	ВНП
6.	Школа 17	68	74,51	СНП
7.	Школа 18	39	74,36	СНП
8.	Школа 20	18	73,61	СНП
9.	Школа 21	11	69,55	СНП
10.	Школа 12	116	68,94	СНП
11.	Школа 2	22	67,73	СНП
12.	Школа 6	40	66,04	СНП
13.	Школа 16	30	65,94	СНП
14.	Школа 11	14	63,57	СНП
15.	Школа 1	63	63,36	СНП
16.	Школа 7	7	62,17	СНП
17.	Школа 22	22	62,05	СНП
18.	Школа 13	85	62,04	СНП
19.	Школа 15	25	59,80	СНП
20.	Школа 14	12	58,19	СНП
21.	Школа 4	13	55,13	СНП

Републички
просјек је
72,24%

Регионални
просјек је
68,95%

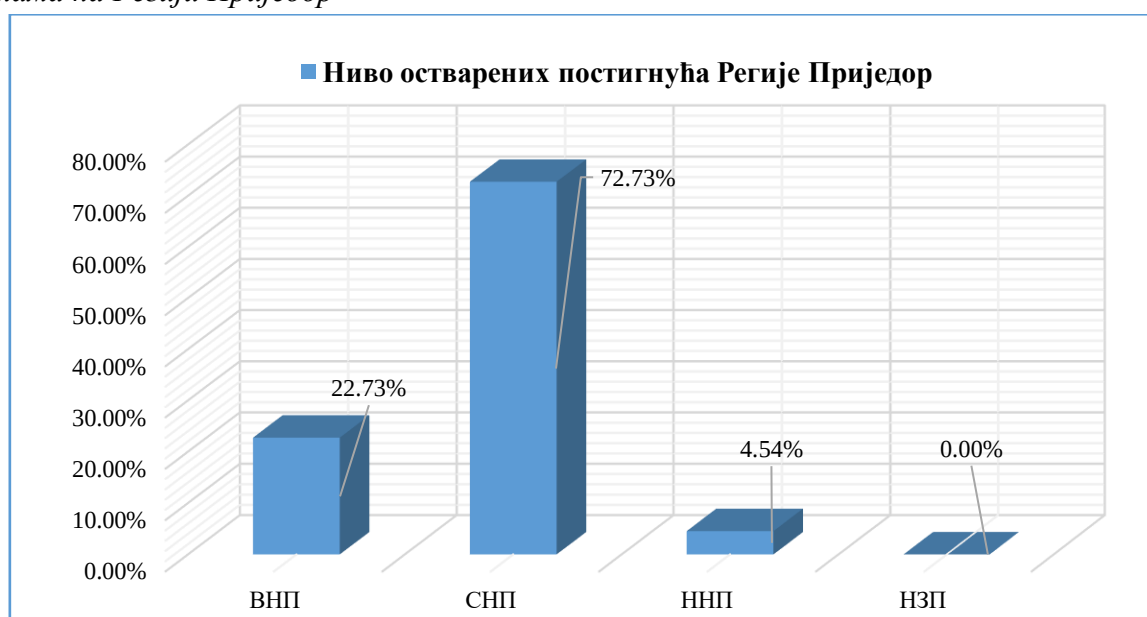
22.	Школа 5	68	54,31	ННП
УКУПНО		902	68,95	СНП

ВНП – Висок ниво постигнућа; СНП – Средњи ниво постигнућа; ННП – Низак ниво постигнућа; НЗП – Незадовољавајући ниво постигнућа.

На основу Табеле 8 се закључује да су ученици 5. разреда, на спољашњој провјери из српског језика, на Регији Приједор остварили средњи ниво постигнућа (68,95%). Најбољи резултат је остварила школа чији су ученици са 79,74% тачности урадили задатке, а најнижи резултат је остварила школа у којој су ученици исте урадили са 54,31% тачности.

Остварени нивои постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Приједор, представљени су Графиконом 3.

Графикон 3. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Приједор

На Регији Приједор ученици су у 5 или 22,73% школа остварили висок ниво постигнућа, у 16 или 72,73% школа остварили су средњи ниво постигнућа, док су у само 1 или 4,54% школи остварили низак ниво постигнућа из српског језика. Није било школа са Регије Приједор у којима су ученици остварили незадовољавајући ниво постигнућа из српског језика.

Остварени резултати ученика из српског језика по задацима, наставним темама и исходима учења, на нивоу Регије Приједор, представљени су у Табели 9.

Табела 9. Преглед нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, Регије Приједор

РБ. ЗАДАТКА	ТЕМА	НИВО ЗАДАТКА	ИСХОДИ УЧЕЊА	%	НИВО ПОСТИГНУЋА
1.	Књижевност	I	Разликује основне одреднице басне, бајке, приповјетке, лирске и епске пјесме	81,71	ВНП
2.	Књижевност	I	Уочава разлику између прозног и драмског текста	82,82	ВНП

3.	Језик	I	Идентификује и по врсти ријечи разврстава	80,55	ВНП
4.	Језик	I	Препознаје и разликује описне, градивне и присвојне придјеве	62,97	СНП
5.	Језичка култура/Правопис	I	Правилно употреби сугласник ј у интервокалној позицији	78,24	СНП
6.	Језичка култура/Правопис	I	Правилно пише ријечцу не уз глаголе, придјеве и именице	73,76	СНП
7.	Филм/позориште	I	Идентификује разлику: нијемски звучни филм, црно-бијели филм и филм у боји, анимирани (цртани) и играни филм	51,66	ННП
8.	Књижевност	II	У књижевним дјелима/текстовима идентификује амбијент узрокован одређеним промјенама	72,06	СНП
9.	Књижевност	II	Уочава ток догађаја	64,19	СНП
10.	Књижевност	II	Уочава ликове, анализира и вреднује особине и поступке ликова (главних, споредних, епизодних) те њихове међусобне везе у књижевним дјелима/текстовима	77,88	ВНП
11.	Језик	II	Одређује род и број именица; разликује род и број личних замјеница	76,26	ВНП
12.	Језичка култура/Правопис	II	Правилно употребљава велико слово у писању имена људи, једночланих и вишечланих	63,32	СНП

			географских појмова		
13.	Књижевност	III	Препознаје основне емоције и позитивне начине комуникације у књижевним дјелима/текстовима	45,12	ННП
14.	Језик	III	Уочава прилошке одредбе за вријеме, мјесто и начин	68,14	СНП
15.	Језичка култура/Правопис	III	Исправно записује управни и неуправни говор (сва три модела);	36,44	НЗП

Остварени резултати ученика из српског језика по нивоима сложености задатака, на нивоу Регије Бања Лука, представљени су у Табела 10.

Табела 10. Преглед постигнућа ученика из српског језика, по нивоима сложености задатака, Регије Приједор

Регија Приједор	ЗАДАЦИ						
I НИВО	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	81,71	82,82	80,55	62,97	78,24	73,26	51,66
II НИВО	8.	9.	10.	11.	12.		
	72,06	64,19	77,88	76,26	63,32		
III НИВО	13.	14.	15.				
	45,12	68,14	36,44				

Увидом у остварене резултате може се констатовати да су ученици 5. разреда на нивоу Регије Приједор од 7 задатака I нивоа сложености, 4 или 57,14% урадили на високом нивоу постигнућа, 2 или 28,57% з на средњем нивоу постигнућа и 1 или 14,29% на ниском нивоу постигнућа.

На основу резултата које су ученици остварили на задацима II нивоа сложености, утврђено је да су ученици од 5 задатака, 2 или 40,00% урадили на високом нивоу постигнућа, а 3 или 60,00% на средњем нивоу постигнућа.

Увидом у резултате које су ученици остварили рјешавајући задатке III нивоа сложености се уочава да су ученици Регије Приједор на по 1 или 33,33% задатку остварили средњи, низак и незадовољавајући нивоу постигнућа.

Анализом резултата се уочава да су ученици са подручја Регије Приједор најуспјешније ријешили задатке који обухватају сљедеће исходе учења: разликовање основних одредница басне, бајке, приповјетке, лирске и епске пјесме; уочавање разлике између прозног и драмског

текста; идентификовање и разврставање врста ријечи; уочавање, анализирање и вредновање особина и поступака ликова (главних, споредних, епизодних), те њихових међусобних веза у књижевним дјелима/текстовима; као и одређивање и разликовање рода и броја именица и личних замјеница.

Средњи ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе учења: препознавање и разликовање описних, градивних и присвојних придјева; правилну употребу сугласника ј у интервокалној позицији; правилно писање ријечце не уз глаголе, придјеве, именице; у књижевним дјелима/текстовима идентификује амбијент узрокован одређеним промјенама; уочава ток догађаја; правилну употребу великог слова у писању имена људи, једночланих и вишечланих географских појмова; те уочавање прилошке одредбе за вријеме, мјесто и начин.

Низак ниво постигнућа остварили су у задацима који обухватају сљедеће исходе учења: идентификовање разлике нијеме – звучни филм, црно – бијели филм и филм у боји, анимирани (цртани) и играни филм, те препознавање основних емоција и позитивног начина комуникације у књижевним дјелима/текстовима.

Незадовољавајући ниво постигнућа ученици су остварили у задатку који обухвата сљедеће исходе учења: исправно записивање управног и неуправног говора (сва три модела).

РЕГИЈА ДОБОЈ

На нивоу Регије Добој узорком је било обухваћено 907 ученика 5. разреда из 17 основних школа. Спољашњој провјери постигнућа из српског језика приступило је 880 или 97,02% ученика, док је њих 27 или 2,98% било одсутно. У Табели 11 су представљени остварени резултати ученика, на спољашњој провјери из српског језика, по школама на Регији Добој.

Табела 11. Преглед остварених резултата на провјери постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Добој

Ред. бр.	Школа	Бр. ученика	%	Ниво постигнућа
1.	Школа 17	7	84,52	ВНП
2.	Школа 11	28	80,89	ВНП
3.	Школа 16	29	79,54	ВНП
4.	Школа 9	17	78,73	ВНП
5.	Школа 1	98	78,59	ВНП
6.	Школа 14	14	77,02	ВНП
7.	Школа 5	161	76,20	ВНП
8.	Школа 13	13	76,15	ВНП
9.	Школа 15	43	72,95	СНП
10.	Школа 3	100	71,37	СНП
11.	Школа 4	105	71,25	СНП
12.	Школа 8	68	66,69	СНП
13.	Школа 10	78	66,11	СНП

Републички
просјек је
72,24%

Регионални
просјек је
72,02%

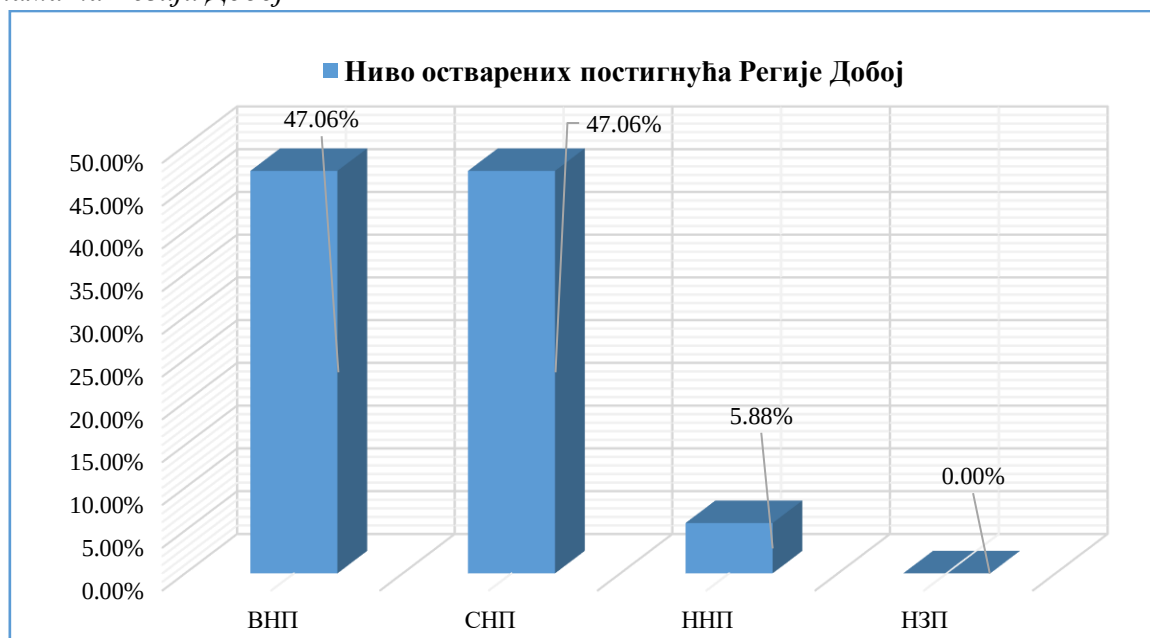
14.	Школа 2	9	64,26	СНП
15.	Школа 12	82	63,48	СНП
16.	Школа 6	15	62,56	СНП
17.	Школа 7	13	51,67	ННП
УКУПНО		880	72,02	СНП

ВНП – Висок ниво постигнућа; СНП – Средњи ниво постигнућа; ННП – Низак ниво постигнућа; НЗП – Незадовољавајући ниво постигнућа.

На основу Табеле 11 се види да су ученици 5. разреда, на спољашњој провјери из српског језика, на Регији Добој остварили средњи ниво постигнућа (72,02%). Најбољи резултат је остварила школа чији су ученици са 84,52% тачности урадили задатке, а најнижи резултат је остварила школа у којој су ученици исте урадили са 51,67% тачности.

Остварени нивои постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Добој, представљени су Графиконом 4.

Графикон 4. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Добој

На Регији Добој ученици су у по 8 или 47,06% школа остварили висок и средњи ниво постигнућа, док су у само 1 или 5,88% школи остварили низак ниво постигнућа из српског језика. Није било школа са Регије Добој у којима су ученици остварили незадовољавајући ниво постигнућа из српског језика.

Остварени резултати ученика из српског језика по задацима, наставним темама и исходима учења, на нивоу Регије Добој, представљени су у Табели 12.

Табела 12. Преглед нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, Регије Добој

РБ. ЗАДАТКА	ТЕМА	НИВО ЗАДАТКА	ИСХОДИ УЧЕЊА	%	НИВО ПОСТИГНУЋА
1.	Књижевност	I	Разликује основне одреднице басне, бајке, приповјетке, лирске и епске пјесме	88,30	ВНП
2.	Књижевност	I	Уочава разлику између прозног и драмског текста	75,68	ВНП
3.	Језик	I	Идентификује и поврсти ријечи разврстава	84,10	ВНП
4.	Језик	I	Препознаје и разликује описне, градивне и присвојне придјеве	69,36	СНП
5.	Језичка култура/Правопис	I	Правилно употреби сугласник ј у интервокалној позицији	82,73	ВНП
6.	Језичка култура/Правопис	I	Правилно пише ријечцу не уз глаголе, придјеве и именице	77,63	ВНП
7.	Филм/позориште	I	Идентификује разлику: нијеме—звучни филм, црно-бијели филм и филм у боји, анимирани (цртани) и играни филм	49,89	ННП
8.	Књижевност	II	У књижевним дјелима/текстовима идентификује амбијент узрокован одређеним промјенама	75,68	СНП
9.	Књижевност	II	Уочава ток догађаја	67,14	СНП
10.	Књижевност	II	Уочава ликове, анализира и вреднује особине и поступке ликова (главних, споредних, епизодних) те њихове међусобне везе у књижевним дјелима/текстовима	84,03	ВНП
			Одређује род и број именица; разликује		

11.	Језик	II	род и број личних замјеница	78,94	ВНП
12.	Језичка култура/Правопис	II	Правилно употребљава велико слово у писању имена људи, једночланих и вишечланих географских појмова	61,88	СНП
13.	Књижевност	III	Препознаје основне емоције и позитивне начине комуникације у књижевним дјелима/текстовима	51,70	ННП
14.	Језик	III	Уочава прилошке одредбе за вријеме, мјесто и начин	68,45	СНП
15.	Језичка култура/Правопис	III	Исправно записује управни и неуправни говор (сва три модела);	45,98	ННП

Остварени резултати ученика из српског језика по нивоима сложености задатака, на нивоу Регије Добој, представљени су у Табела 13.

Табела 13. Преглед постигнућа ученика из српског језика, по нивоима сложености задатака, Регије Добој

Регија Добој	ЗАДАЦИ						
I НИВО	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	88,30	75,68	84,10	69,36	82,73	77,36	49,89
II НИВО	8.	9.	10.	11.	12.		
	75,68	67,14	84,03	78,94	61,88		
III НИВО	13.	14.	15.				
	51,70	68,45	45,98				

Увидом у остварене резултате може се констатовати да су ученици 5. разреда на нивоу Регије Добој од 7 задатака I нивоа сложености, њих 5 или 71,42% урадили на високом нивоу постигнућа, док су по 1 или 14,29% урадили на средњем и ниском нивоу постигнућа.

На основу резултата које су ученици остварили на задацима II нивоа сложености, утврђено је да су ученици од 5 задатака, 3 или 60,00% урадили на високом, а 2 или 40,00% су урадили на средњем нивоу постигнућа.

Увидом у резултате које су ученици остварили рјешавајући задатке III нивоа сложености, може се констатовати да су ученици од 3 задатка, 1 или 33,33% урадили на средњем, а 2 или 66,7% задатка су урадили на ниском нивоу постигнућа.

Анализом резултата се уочава да су ученици са подручја Регије Добој најуспјешније ријешили задатке који обухватају сљедеће исходе учења: разликовање основних одредница басне, бајке, приповјетке, лирске и епске пјесме; уочавање разлике између прозног и драмског текста; идентификовање и разврставање врста ријечи; правилну употребу сугласника ј у интервокалној позицији; правилно писање ријечце не уз глаголе, придјеве и именице; у књижевним дјелима/текстовима идентификује амбијент узрокован одређеним промјенама; уочавање, анализирање и вредновање особина и поступака ликова (главних, споредних, епизодних), те њихових међусобних веза у књижевним дјелима/текстовима; одређивање и разликовање рода и броја именица и личних замјеница.

Средњи ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе учења: препознавање и разликовање описних, градивних и присвојних придјева; уочава ток догађаја; правилну употребу великог слова у писању имена људи, једночланих и вишечланих географских појмова; те уочавање прилошке одредбе за вријеме, мјесто и начин.

Низак ниво постигнућа остварили су у задацима који обухватају сљедеће исходе учења: идентификовање разлике нијеме – звучни филм, црно – бијели филм и филм у боји, анимирани (цртани) и играни филм; препознавање основних емоција и позитивног начина комуникације у књижевним дјелима/текстовима; те исправно записивање управног и неуправног говора (сва три модела).

РЕГИЈА СЕМБЕРИЈА

На нивоу Регије Семберија узорком је било обухваћено 499 ученика 5. разреда из 9 основних школа. Спољашњој провјери постигнућа из српског језика приступило је 477 или 95,59% ученика, док је њих 22 или 4,41% било одсутно.

У Табели 14 су представљени остварени резултати ученика, на спољашњој провјери из српског језика, по школама на Регији Семберија.

Табела 14. Преглед остварених резултата на провјери постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Семберија

Ред. бр.	Школа	Бр. уч.	%	Ниво постигнућа
1.	Школа 7	73	79,66	ВНП
2.	Школа 2	34	73,82	СНП
3.	Школа 1	161	73,01	СНП
4.	Школа 5	22	72,88	СНП
5.	Школа 6	10	70,33	СНП
6.	Школа 8	13	69,87	СНП
7.	Школа 9	19	65,44	СНП
8.	Школа 3	106	61,81	СНП
9.	Школа 4	39	51,50	ННП
УКУПНО		477	69,39	СНП

Републички просјек је 72,24%

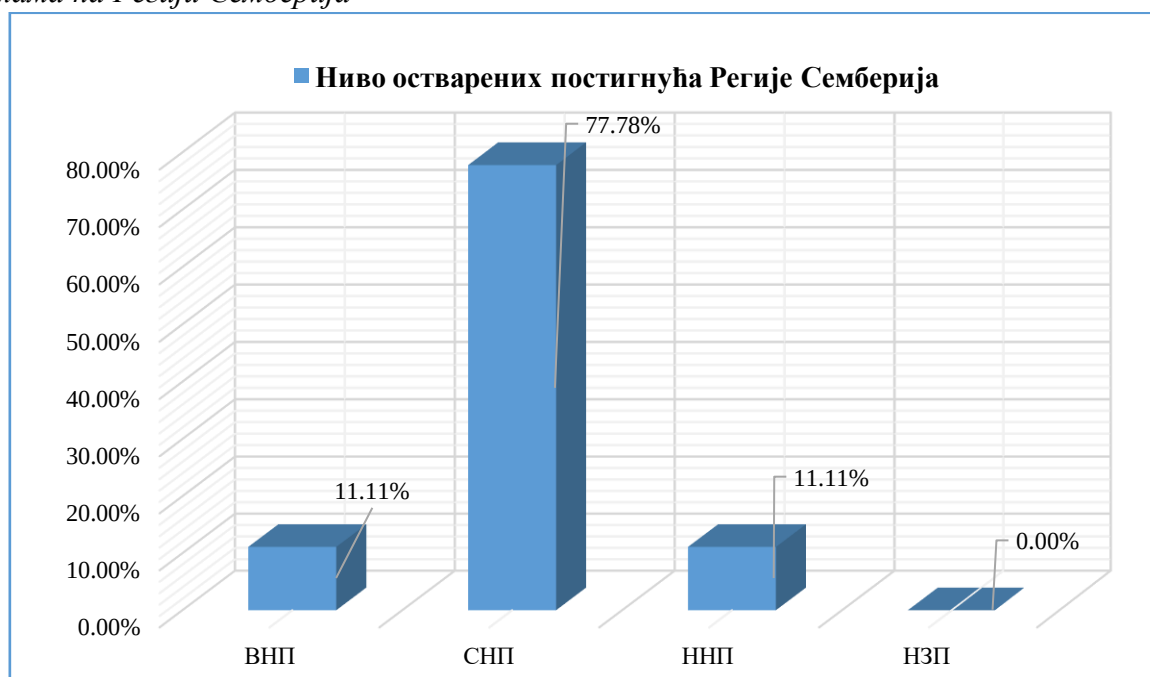
Регионални просјек је 69,39%

ВНП – Висок ниво постигнућа; СНП – Средњи ниво постигнућа; ННП – Низак ниво постигнућа; НЗП – Незадовољавајући ниво постигнућа.

На основу Табеле 14 се види да су ученици 5. разреда, на спољашњој провјери из Српског језика, на Регији Семберија остварили средњи ниво постигнућа (69,39%). Најбољи резултат је остварила школа чији су ученици са 79,66% тачности урадили задатке, а најнижи резултат је остварила школа у којој су ученици исте урадили са 51,50% тачности.

Остварени нивои постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Семберија, представљени су Графиконом 5.

Графикон 5. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Семберија

На Регији Семберија ученици су у по 1 или 11,11% школи остварили висок и низак ниво постигнућа, док су 7 или 77,78% школа остварили средњи ниво постигнућа из Српског језика. Није било школа са Регије Семберија у којима су ученици остварили незадовољавајући ниво постигнућа из Српског језика.

Остварени резултати ученика из српског језика по задацима, наставним темама и исходима учења, на нивоу Регије Семберија, представљени су у Табели 15.

Табела 15. Преглед нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, Регије Семберија

РБ. ЗАДАТКА	ТЕМА	НИВО ЗАДАТКА	ИСХОДИ УЧЕЊА	%	НИВО ПОСТИГНУЋА
1.	Књижевност	I	Разликује основне одреднице басне, бајке, приповјетке, лирске и епске пјесме	87,84	ВНП
2.	Књижевност	I	Уочава разлику између прозног и драмског текста	67,09	СНП

3.	Језик	I	Идентификује и по врсти ријечи разврстава	81,87	ВНП
4.	Језик	I	Препознаје и разликује описне, градивне и присвојне придјеве	65,41	СНП
5.	Језичка култура/Правопис	I	Правилно употреби сугласник ј у интервокалној позицији	80,24	ВНП
6.	Језичка култура/Правопис	I	Правилно пише ријечцу не уз глаголе, придјеве и именице	78,11	ВНП
7.	Филм/позориште	I	Идентификује разлику: нијема–звучни филм, црно-бијели филм и филм у боји, анимирани (цртани) и играни филм	43,40	НЗП
8.	Књижевност	II	У књижевним дјелима/текстовима идентификује амбијент узрокован одређеним промјенама	69,71	СНП
9.	Књижевност	II	Уочава ток догађаја	60,75	СНП
10.	Књижевност	II	Уочава ликове, анализира и вреднује особине и поступке ликова (главних, споредних, епизодних) те њихове међусобне везе у књижевним дјелима/текстовима	72,54	СНП
11.	Језик	II	Одређује род и број именица; разликује род и број личних замјеница	79,87	ВНП
12.	Језичка култура/Правопис	II	Правилно употребљава велико слово у писању имена људи, једночланих	58,63	СНП

			и вишечланих географских појмова		
13.	Књижевност	III	Препознаје основне емоције и позитивне начине комуникације у књижевним дјелима/текстовима	48,99	ННП
14.	Језик	III	Уочава прилошке одредбе за вријеме, мјесто и начин	67,23	СНП
15.	Језичка култура/Правопис	III	Исправно записује управни и неуправни говор (сва три модела);	46,19	ННП

Остварени резултати ученика из српског језика по нивоима сложености задатака, на нивоу Регије Семберија, представљени су у Табела 16.

Табела 16. Преглед постигнућа ученика из српског језика, по нивоима сложености задатака, Регије Семберија

Регија Семберија	ЗАДАЦИ						
I НИВО	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	87,84	67,09	81,87	65,41	80,24	78,11	43,40
II НИВО	8.	9.	10.	11.	12.		
	69,71	60,75	72,54	79,87	58,63		
III НИВО	13.	14.	15.				
	48,99	67,23	46,19				

На основу резултата се може констатовати да су ученици 5. разреда на нивоу Регије Семберија од 7 задатака I нивоа сложености, 4 или 57,14,% урадили на високом нивоу постигнућа, 2 или 28,57% на средњем нивоу постигнућа, а 1 или 14,29% на незадовољавајућем нивоу постигнућа.

Увидом у резултате II нивоа сложености, утврђено је да су ученици од 5 задатака, 4 или 80,00% урадили на средњем нивоу постигнућа, а 1 или 20,00% задатак су урадили на високом нивоу постигнућа.

На основу резултата које су ученици остварили на задацима III нивоа сложености, може се закључити да су ученици, од 3 задатка, у 2 или 66,67% остварили низак, а у 1 или 33,33% средњи ниво постигнућа.

Анализом резултата се уочава да су ученици са подручја Регије Семберија најуспјешније ријешили задатке који обухватају сљедеће исходе учења: разликовање основних одредница басне, бајке, приповјетке, лирске и епске пјесме; идентификовање и разврставање врста ријечи; правилну употребу сугласника ј у интервокалној позицији; правилно писање

ријечце не уз глаголе, придјеве и именице; одређивање и разликовање рода и броја именица и личних замјеница.

Средњи ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе учења: уочавање разлике између прозног и драмског текста; препознавање и разликовање описних, градивних и присвојних придјева; у књижевним дјелима/текстовима идентификује амбијент узрокован одређеним промјенама; уочавање тока догађаја; уочавање, анализирање и вредновање особина и поступака ликова (главних, споредних, епизодних), те њихових међусобних веза у књижевним дјелима/текстовима; правилну употребу великог слова у писању имена људи, једночланих и вишечланих географских појмова; те уочавање прилошке одредбе за вријеме, мјесто и начин.

Низак ниво постигнућа остварили су у задацима који обухватају сљедеће исходе учења: препознавање основне емоције и позитивног начина комуникације у књижевним дјелима/текстовима и исправно записивање управног и неуправног говора (сва три модела).

Незадовољавајући ниво постигнућа ученици су остварили у задатку који обухвата сљедеће исходе учења: идентификовање разлике нијеме – звучни филм, црно – бијели филм и филм у боји, анимирани (цртани) и играни филм.

САРАЈЕВСКО – РОМАНИЈСКА РЕГИЈА

На Сарајевско-романијској Регији узорком је било обухваћено 449 ученика 5. разреда из 9 основних школа. Спољашњој провјери постигнућа из српског језика приступила су 444 или 98,89% ученика, док је њих 5 или 1,11% било одсутно. У Табели 17 су представљени остварени резултати ученика, на спољашњој провјери из српског језика, по школама на Сарајевско-романијској Регији.

Табела 17. Преглед остварених резултата на провјери постигнућа ученика 5. разред из српског језика, по школама на Сарајевско-романијској Регији

Ред. бр.	Школа	Бр. ученика	%	Ниво постигнућа
1.	Школа 5	1	85,00	ВНП
2.	Школа 8	12	77,64	ВНП
3.	Школа 2	139	77,18	ВНП
4.	Школа 4	105	73,13	СНП
5.	Школа 3	36	71,62	ВНП
6.	Школа 1	69	71,09	СНП
7.	Школа 6	47	70,50	СНП
8.	Школа 9	19	66,23	СНП
9.	Школа 7	16	57,29	СНП
УКУПНО		444	72,96	СНП

Регионални
просјек је
72,69%

Републички
просјек је
72,24%

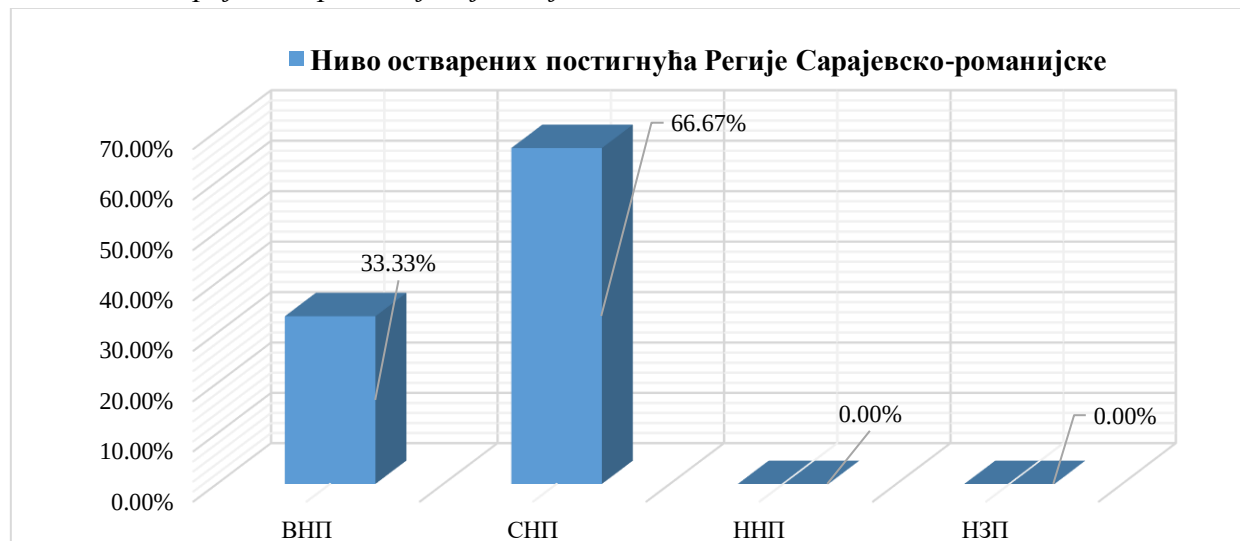
ВНП – Висок ниво постигнућа; СНП – Средњи ниво постигнућа; ННП – Низак ниво постигнућа; НЗП – Незадовољавајући ниво постигнућа.

На основу Табеле 17 се закључује да су ученици 5. разреда, на спољашњој провјери из српског језика, на Сарајевско-романијској Регији остварили средњи ниво постигнућа (72,69%).

Најбољи резултат је остварила школа чији су ученици са 85,00% тачности урадили задатке, а најнижи резултат остварила је школа у којој су ученици исте урадили са 57,29% тачности.

Остварени нивои постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Сарајевско-романијској Регији, представљени су Графиконом 6.

Графикон 6. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Сарајевско-романијској Регији

На Сарајевско-романијској Регији ученици су у 3 или 33,33% школе остварили висок ниво постигнућа, а у 6 или 66,67% школа остварили су средњи ниво постигнућа из српског језика. Није било школа са Сарајевско-романијске Регије у којима су ученици остварили низак и незадовољавајући ниво постигнућа из српског језика.

Остварени резултати ученика из српског језика по задацима, наставним темама и исходима учења, на нивоу Сарајевско-романијске Регије, представљени су у Табели 18.

Табела 18. Преглед нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, Сарајевско-романијске Регије

РБ. ЗАДАТКА	ТЕМА	НИВО ЗАДАТКА	ИСХОДИ УЧЕЊА	%	НИВО ПОСТИГНУЋА
1.	Књижевност	I	Разликује основне одреднице басне, бајке, приповјетке, лирске и епске пјесме	87,39	ВНП
2.	Књижевност	I	Уочава разлику између прозног и драмског текста	73,20	СНП
3.	Језик	I	Идентификује и по врсти ријечи разврстава	87,30	ВНП
4.	Језик	I	Препознаје и разликује описне, градивне и присвојне придјеве	70,27	СНП

5.	Језичка култура/Правопис	I	Правилно употријеби сугласник ј у интервокалној позицији	81,59	ВНП
6.	Језичка култура/Правопис	I	Правилно пише ријечцу не уз глаголе, придјеве и именице	77,83	ВНП
7.	Филм/позориште	I	Идентификује разлику: ниједи– звучни филм, црно- бијели филм и филм у боји, анимирани (цртани) и играни филм	43,69	НЗП
8.	Књижевност	II	У књижевним дјелима/текстовима идентификује амбијент узрокован одређеним промјенама	73,42	СНП
9.	Књижевност	II	Уочава ток догађаја	65,23	СНП
10.	Књижевност	II	Уочава ликове, анализира и вреднује особине и поступке ликова (главних, споредних, епизодних) те њихове међусобне везе у књижевним дјелима/текстовима	80,18	ВНП
11.	Језик	II	Одређује род и број именица; разликује род и број личних замјеница	82,51	ВНП
12.	Језичка култура/Правопис	II	Правилно употребљава велико слово у писању имена људи, једночланих и вишечланих географских појмова	65,77	СНП
13.	Књижевност	III	Препознаје основне емоције и позитивне начине комуникације	50,30	ННП

			у књижевним дјелима/текстовима		
14.	Језик	III	Уочава прилошке одредбе за вријеме, мјесто и начин	61,26	СНП
15.	Језичка култура/Правопис	III	Исправно записује управни и неуправни говор (сва три модела);	54,50	ННП

Остварени резултати ученика из српског језика по нивоима сложености задатака, на нивоу Сарајевско-романијске Регије, представљени су у Табела 19.

Табела 19. Преглед постигнућа ученика из српског језика, по нивоима сложености задатака, Сарајевско-романијске Регије

Сарајевско-романијска Регија	ЗАДАЦИ						
I НИВО	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	87,39	73,20	87,30	70,27	81,59	77,83	43,69
II НИВО	8.	9.	10.	11.	12.		
	73,42	65,23	80,18	82,51	65,77		
III НИВО	13.	14.	15.				
	50,30	61,26	54,50				

На основу резултата се може констатовати да су ученици 5. разреда на нивоу Сарајевско-романијске Регије од 7 задатака I нивоа сложености, 4 или 57,14% урадили на високом нивоу постигнућа, 2 или 28,57% на средњем нивоу постигнућа и 1 или 14,29% на незадовољавајућем нивоу постигнућа.

Увидом у резултате II нивоа сложености, утврђено је да су ученици од 5 задатака, 3 или 60,00% урадили на средњем нивоу постигнућа, а 2 или 20,00% на високом нивоу постигнућа.

На основу резултата које су ученици, Сарајевско-романијске Регије, остварили на задацима III нивоа сложености, може се закључити да су 2 задатка или 66,67% ријешили на ниском, а 1 или 33,33% на средњем нивоу постигнућа.

Анализом резултата може се констатовати да су ученици са подручја Сарајевско-романијске регије најуспјешније ријешили задатке који обухватају сљедеће исходе учења: разликовање основних одредница басне, бајке, приповјетке, лирске и епске пјесме; идентификовање и разврставање врсти ријечи; правилну употребу сугласника ј у интервокалној позицији; правилно писање ријечце не уз глаголе, придјеве и именице; уочавање, анализирање и вредновања особина и поступака ликова (главних, споредних, епизодних), те њихових међусобних веза у књижевним дјелима/текстовима; одређивање и разликовање рода и броја именица и личних замјеница.

Средњи ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе: уочавање разлике између прозног и драмског текста; препознавање и разликовање описних, градивних и присвојних придјева; у књижевним дјелима/текстовима идентификује

амбијент узрокован одређеним промјенама; уочава ток догађаја; као и правилну употребу великог слова у писању имена људи, једночланих и вишечланих географских појмова.

Низак ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе учења: препознавање основних емоција и позитивног начина комуникације у књижевним дјелима/текстовима и исправно записивање управног и неуправног говора (сва три модела).

Незадовољавајући ниво постигнућа ученици су остварили у задатку који обухвата сљедеће исходе учења: идентификовање разлике: нијеме – звучни филм, црно – бијели филм и филм у боји, анимирани (цртани) и играни филм.

РЕГИЈА ХЕРЦЕГОВИНА

На Регији Херцеговина узорком је било обухваћено 238 ученика 5. разреда из 5 основних школа. Спољашњој провјери постигнућа из српског језика приступило је 236 или 99,16% ученика, док је њих 2 или 0,84% било одсутно.

У Табели 20 су представљени остварени резултати ученика, на спољашњој провјери из српског језика, по школама на Регији Херцеговина.

Табела 20. Преглед остварених резултата на провјери постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Херцеговина

Ред. бр.	Школа	Бр. ученика	%	Ниво постигнућа
1.	Школа 2	38	83,11	ВНП
2.	Школа 1	12	81,11	ВНП
3.	Школа 4	91	80,70	ВНП
4.	Школа 3	28	77,98	ВНП
5.	Школа 5	67	75,45	ВНП
УКУПНО		236	79,29	ВНП

Регионални
просјек је
79,29%

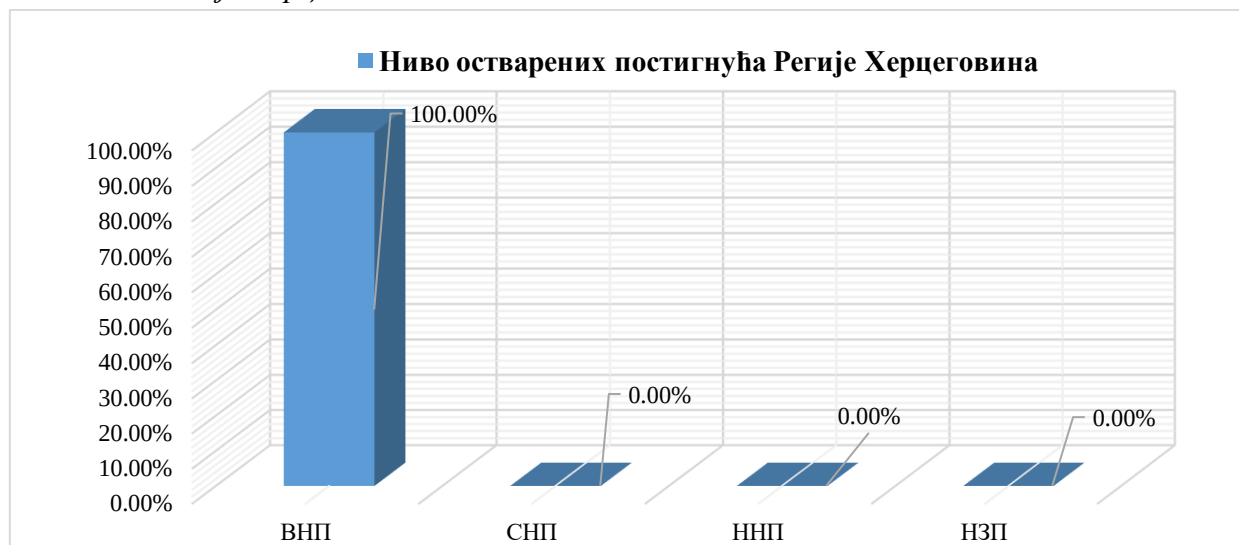
Републички
просјек је
72,24%

ВНП – Висок ниво постигнућа; СНП – Средњи ниво постигнућа; ННП – Низак ниво постигнућа; НЗП – Незадовољавајући ниво постигнућа.

На основу Табеле 20 се види да су ученици 5. разреда, на спољашњој провјери из српског језика, на Регији Херцеговина, у свих 5 или 100% школа остварили висок ниво постигнућа (79,29%). Најбољи резултат је остварила школа чији су ученици са 83,11% тачности урадили задатке, а нешто нижи резултат је остварила школа у којој су ученици исте урадили са 75,45% тачности.

Остварени нивои постигнућа ученика петог разреда из српског језика по школама на Регији Херцеговина представљени су графиком 7.

Графикон 7. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Херцеговина

На Регији Херцеговина у свих 5 или 100% школа ученици 5. разреда су остварили висок ниво постигнућа из српског језика. Није било школа са Регије Херцеговина у којима су ученици остварили средњи, низак и незадовољавајући ниво постигнућа из српског језика.

Остварени резултати ученика из српског језика по задацима, наставним темама и исходима учења, на нивоу Регије Херцеговина, представљени су у Табели 21.

Табела 21. Преглед нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, Регије Херцеговина

РБ. ЗАДАТКА	ТЕМА	НИВО ЗАДАТКА	ИСХОДИ УЧЕЊА	%	НИВО ПОСТИГНУЋА
1.	Књижевност	I	Разликује основне одреднице басне, бајке, приповјетке, лирске и епске пјесме	92,37	ВНП
2.	Књижевност	I	Уочава разлику између прозног и драмског текста	84,32	ВНП
3.	Језик	I	Идентификује и по врсти ријечи разврстава	92,03	ВНП
4.	Језик	I	Препознаје и разликује описне, градивне и присвојне придјеве	81,64	ВНП
5.	Језичка култура/Правопис	I	Правилно употреби сугласник ј у интервокалној позицији	82,94	ВНП
6.	Језичка култура/Правопис	I	Правилно пише ријечцу не уз глаголе, придјеве и именице	79,84	ВНП

7.	Филм/позориште	I	Идентификује разлику: нијеме–звучни филм, црно-бијели филм и филм у боји, анимирани (цртани) и играни филм	57,63	СНП
8.	Књижевност	II	У књижевним дјелима/текстовима идентификује амбијент узрокован одређеним промјенама	81,36	ВНП
9.	Књижевност	II	Уочава ток догађаја,	70,42	СНП
10.	Књижевност	II	Уочава ликове, анализира и вреднује особине и поступке ликова (главних, споредних, епизодних) те њихове међусобне везе у књижевним дјелима/текстовима	80,30	ВНП
11.	Језик	II	Одређује род и број именица; разликује род и број личних замјеница	91,45	ВНП
12.	Језичка култура/Правопис	II	Правилно употребљава велико слово у писању имена људи, једночланих и вишечланих географских појмова.	74,81	СНП
13.	Књижевност	III	Препознаје основне емоције и позитивне начине комуникације у књижевним дјелима/текстовима	55,65	СНП
14.	Језик	III	Уочава прилошке одредбе за вријеме, мјесто и начин	80,23	ВНП
15.	Језичка култура/Правопис	III	Исправно записује управни и неуправни говор (сва три модела);	54,10	ННП

Остварени резултати ученика из српског језика по нивоима сложености задатака, на нивоу Регије Херцеговина, представљени су у Табела 22.

Табела 22. Преглед постигнућа ученика из српског језика, по нивоима сложености задатака, Регије Херцеговина

Регија Херцеговина	ЗАДАЦИ						
I НИВО	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	92,37	84,32	92,03	81,64	82,94	79,84	57,63
II НИВО	8.	9.	10.	11.	12.		
	81,36	70,42	80,30	91,45	74,81		
III НИВО	13.	14.	15.				
	55,65	80,23	54,10				

На основу резултата се може констатовати да су ученици 5. разреда на нивоу Регије Херцеговина од 7 задатака I нивоа сложености, 6 или 85,71% урадили на високом нивоу постигнућа, док су 1 или 14,29% урадили на средњем нивоу постигнућа.

Увидом у резултате II нивоа сложености, утврђено је да су ученици од 5 задатака, 3 или 60,00% урадили на високом нивоу постигнућа, а 2 или 40,00% на средњем нивоу постигнућа.

На основу резултата које су ученици, Регије Херцеговина, остварили у 3 задатка III нивоа сложености, може се закључити да су ученици на по 1 или 33,33% задатку остварили средњи, низак и незадовољавајући нивоу постигнућа.

Анализом резултата може се констатовати да су ученици са подручја Регије Херцеговина најуспјешније ријешили задатке који обухватају сљедеће исходе учења: разликовање основних одредница басне, бајке, приповјетке, лирске и епске пјесме; уочавање разлике између прозног и драмског текста; идентификовање и разврставање врста ријечи; препознавање и разликовање описних, градивних и присвојних придјева; правилну употребу сугласника ј у интервокалној позицији; правилно писање ријечце не уз глаголе, придјеве и именице; уочавање, анализирање и вредновања особина и поступака ликова (главних, споредних, епизодних), те њихових међусобних веза у књижевним дјелима/текстовима; у књижевним дјелима/текстовима идентификује амбијент узрокован одређеним промјенама; одређивање и разликовање рода и броја именица и личних замјеница; те уочавања прилошке одредбе за вријеме, мјесто и начин.

Средњи ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе: идентификује разлику: нијеме – звучни филм, црно – бијели филм; уочава ток догађаја; правилну употребу великог слова у писању имена људи, једночланих и вишечланих географских појмова; као и препознавање основних емоција и позитивних начина комуникације у књижевним дјелима/текстовима.

Низак ниво постигнућа ученици су остварили у задатку који обухвата исходе учења који се односе на исправно писање управног и неуправног говора (сва три модела).

РЕГИЈА БИРАЧ

На Регији Бирач узорком је био обухваћен 381 ученик из 7 основних школа. Спољашњој провјери постигнућа из српског језика приступила су 373 или 97,90% ученика, док је њих 8 или 2,10% било одсутно. У Табели 23 представљени су остварени резултати ученика, на спољашњој провјери из српског језика, по школама на Регији Бирач.

Табела 23. Преглед остварених резултата на провјери постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Бирач

Ред. бр.	Школа	Бр. ученика	%	Ниво постигнућа
1.	Школа 1	22	78,03	ВНП
2.	Школа 2	10	75,17	ВНП
3.	Школа 3	142	73,70	СНП
4.	Школа 4	43	70,04	СНП
5.	Школа 6	66	64,95	СНП
6.	Школа 5	48	59,27	СНП
7.	Школа 7	42	64,60	СНП
УКУПНО		373	69,14	СНП

Републички
просјек је
72,24%

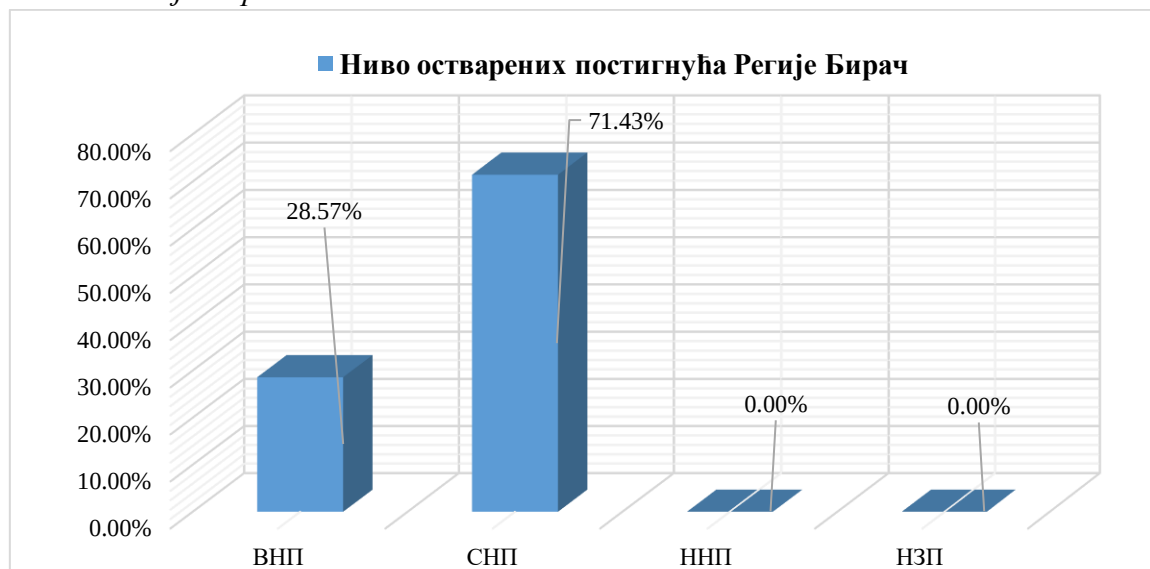
Регионални
просјек је
69,14%

ВНП – Висок ниво постигнућа; СНП – Средњи ниво постигнућа; ННП – Низак ниво постигнућа; НЗП – Незадовољавајући ниво постигнућа.

На основу Табеле 23 се уочава да су ученици 5. разреда, на спољашњој провјери из српског језика, на Регији Бирач остварили средњи ниво постигнућа (69,14%). Најбољи резултат је остварила школа чији су ученици са 78,03% тачности урадили задатке, а нешто нижи резултат је остварила школа у којој су ученици исте урадили са 64,60% тачности.

Остварени нивои постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Бирач, представљени су Графиконом 7.

Графикон 8. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Бирач

На Регији Бирач ученици су у 2. или 28,57% школа остварили висок ниво постигнућа а у 5 или 71,43% школа остварили су средњи ниво постигнућа из српског језика. Није било школа са Регије Бирач у којима су ученици остварили низак и незадовољавајући ниво постигнућа из Српског језика.

Остварени резултати ученика из српског језика по задацима, наставним темама и исходима учења, на нивоу Регије Бирач, представљени су у Табели 24.

Табела 24. Преглед нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, Регије Бирач

РБ. ЗАДАТКА	ТЕМА	НИВО ЗАДАТКА	ИСХОДИ УЧЕЊА	%	НИВО ПОСТИГНУЋА
1.	Књижевност	I	Разликује основне одреднице басне, бајке, приповјетке, лирске и епске цјесме	87,94	ВНП
2.	Књижевност	I	Уочава разлику између прозног и драмског текста	73,99	СНП
3.	Језик	I	Идентификује и по врсти ријечи разврстава	82,92	ВНП
4.	Језик	I	Препознаје и разликује описне, градивне и присвојне придјеве	69,26	СНП
5.	Језичка култура/Правопис	I	Правилно употреби сугласник ј у интервокалној позицији	77,48	ВНП
6.	Језичка култура/Правопис	I	Правилно пише ријечу не уз глаголе, придјеве и именице	77,71	ВНП
7.	Филм/позориште	I	Идентификује разлику: нијемски—звучни филм, црно-бијели филм и филм у боји, анимирани (цртани) и играни филм	52,01	ННП
8.	Књижевност	II	У књижевним дјелима/текстовима идентификује амбијент узрокован одређеним промјенама	60,99	СНП
9.	Књижевност	II	Уочава ток догађаја	57,86	СНП

10.	Књижевност	II	Уочава ликове, анализира и вреднује особине и поступке ликова (главних, споредних, епизодних) те њихове међусобне везе у књижевним дјелима/текстовима	74,93	СНП
11.	Језик	II	Одређује род и број именица; разликује род и број личних замјеница	79,54	ВНП
12.	Језичка култура/Правопис	II	Правилно употребљава велико слово у писању имена људи, једночланих и вишечланих географских појмова	61,72	СНП
13.	Књижевност	III	Препознаје основне емоције и позитивне начине комуникације у књижевним дјелима/текстовима	42,09	НЗП
14.	Језик	III	Уочава прилошке одредбе за вријеме, мјесто и начин	72,30	СНП
15.	Језичка култура/Правопис	III	Исправно записује управни и неуправни говор (сва три модела);	35,57	НЗП

Остварени резултати ученика из српског језика по нивоима сложености задатака, на нивоу Регије Бинач, представљени су у Табела 25.

Табела 25. Преглед постигнућа ученика из српског језика, по нивоима сложености задатака, Регије Бинач

Регија Бинач	ЗАДАЦИ						
I НИВО	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	87,94	73,99	82,92	69,26	77,48	77,71	52,01
II НИВО	8.	9.	10.	11.	12.		
	60,99	57,86	74,93	79,54	61,72		
III НИВО	13.	14.	15.				
	42,09	72,30	35,57				

На основу резултата се може констатовати да су ученици 5. разреда на нивоу Регије Бирач од 7 задатака I нивоа сложености, 4 или 57,14% урадили на високом нивоу постигнућа, 2 или 28,57% на средњем нивоу постигнућа и 1 или 14,29% на ниском нивоу постигнућа.

Увидом у резултате II нивоа сложености, утврђено је да су ученици од 5 задатака, 4 или 80,00% урадили на средњем нивоу постигнућа, а 1 или 20,00% на високом нивоу постигнућа.

На основу резултата које су ученици, Регије Бирач, остварили у 3 задатка III нивоа сложености, може се закључити да су ученици 2 или 66,67% задатка урадили на незадовољавајућем нивоу постигнућа, а 1 или 33,33% на средњем нивоу постигнућа.

Анализом резултата се уочава да су ученици са подручја Регије Бирач најуспјешније ријешили задатке који обухватају сљедеће исходе учења: разликовање основних одредница басне, бајке, приповјетке, лирске и епске пјесме; идентификовање и разврставање врста ријечи; правилну употребу сугласника ј у интервокалној позицији; правилно писање ријечце „не“ уз глаголе, придјеве и именице; као и одређивање и разликовање рода и броја именица и личних замјеница.

Средњи ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе: уочавање разлике између прозног и драмског текста; препознавање и разликовање описних, градивних и присвојних придјева; у књижевним дјелима/текстовима идентификује амбијент узрокован одређеним промјенама; уочава ток догађај; уочавање, анализирање и вредновања особина и поступака ликова (главних, споредних, епизодних), те њихових међусобних веза у књижевним дјелима/текстовима; правилну употребу великог слова у писању имена људи, једночланих и вишечланих географских појмова; као и уочавање прилошке одредбе за вријеме, мјесто и начин.

Низак ниво постигнућа ученици су остварили у задатку који обухвата сљедеће исходе учења: идентификовање разлике нијеме – звучни филм, црно – бијели филм и филм у боји, анимирани (цртани филм) и играни филм.

Незадовољавајући ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе учења: препознавање основне емоције и позитивног начина комуникације у књижевним дјелима/текстовима, те на исправно писање управног и неуправног говора (сва три модела).

РЕПУБЛИКА СРПСКА

На нивоу Републике Српске узорком је било обухваћено 4 867 ученика 5. разреда из 93 основне школе. Спољашњој провјери постигнућа из српског језика приступио је 4732 или 97,23% ученик, док је њих 135 или 2,77% било одсутно. У Табели 26 су представљени остварени резултати ученика, на спољашњој провјери из српског језика по регијама, као и на нивоу Републике Српске.

Табела 26. Преглед остварених резултата на провјери постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по регијама и на нивоу Републике Српске

Регија	Број школа	Број ученика	Постигнуће %	ВНП број школа	СНП број школа	ННП број школа	НЗП број школа
Херцеговина	5	236	79,29	5	0	0	0

Бањалука	24	1420	74,84	10	11	3	0
Сарајевско-романијска	9	444	72,96	3	6	0	0
Добој	17	880	72,02	8	8	1	0
Семберија	9	477	69,39	1	7	1	0
Бирач	7	373	69,14	2	5	0	0
Приједор	22	902	68,95	5	16	1	0
УКУПНО	93	4 732	72,24	34	53	6	0

На основу Табеле 26 се закључује да су ученици 5. разреда, на спољашњој провјери из српског језика, на нивоу Републике Српске остварили средњи ниво постигнућа (72,24%).

Остварени нивои постигнућа на спољашњој провјери ученика 5. разреда из српског језика, по регијама и на нивоу Републике Српске, представљени су Графиком 9.

Графикон 9. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по регијама и на нивоу Републике Српске

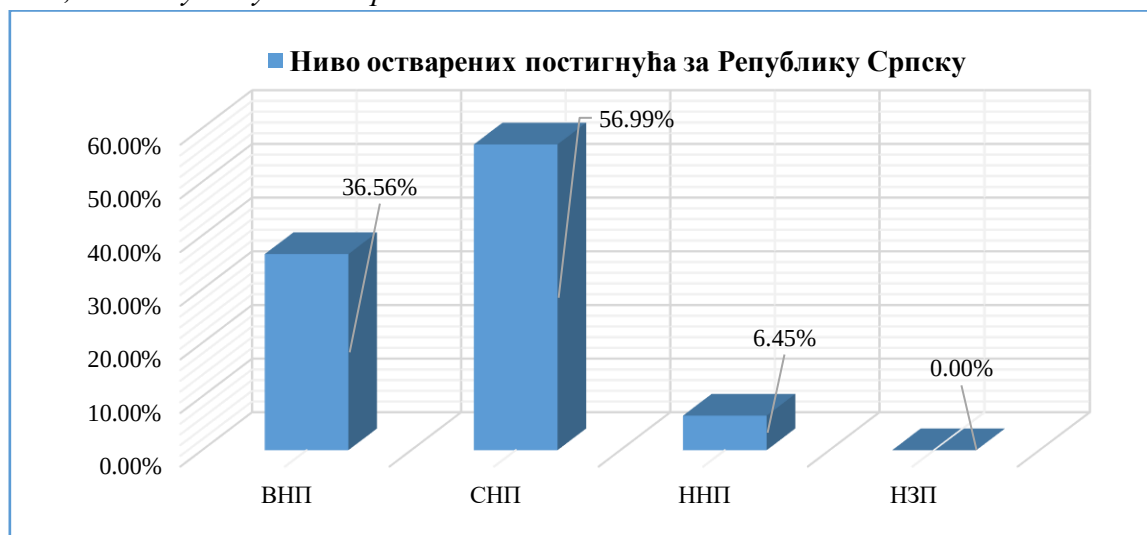

Од укупно 7 регија колико их има у Републици Српској у њих 6 или 85,71% ученици 5. разреда су на спољашњој провјери остварили средњи ниво постигнућа из српског језика, док су у 1 или 14,29% остварили висок ниво постигнућа. Није било регија у Републици Српској у којима су ученици 5. разреда остварили низак и незадовољавајући ниво постигнућа из српског језика.

Висок ниво постигнућа (79,29%) на спољашњој провјери из српског језика остварили су ученици са Регије Херцеговина, а најнижи средњи ниво постигнућа (68,95%) су остварили ученици са Регије Приједор.

Остварени нивои постигнућа на спољашњој провјери ученика 5. разреда из српског језика, по школама, на нивоу Републике Српске представљени су Графиконом 10.

Графикон 10. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама, на нивоу Републике Српске

Може се закључити да је од укупно 93 основне школе, колико их је на нивоу Републике Српске било обухваћено спољашњом провјером постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, у њих 53 или 56,99% остварен средњи ниво постигнућа, у 34 или 36,56% школа је остварен висок ниво постигнућа, док је само 6 или 6,45% школа остварен низак ниво постигнућа. Није било школа у Републици Српској у којима су ученици 5. разреда на спољашњој провјери остварили незадовољавајући ниво постигнућа из српског језика.

Остварени резултати ученика из српског језика по задацима, наставним темама и исходима учења, на нивоу Републике Српске, представљени су у Табели 27.

Табела 27. Преглед нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, на нивоу Републике Српске

РБ. ЗАДАТКА	ТЕМА	НИВО ЗАДАТКА	ИСХОДИ УЧЕЊА	%	НИВО ПОСТИГНУЋА
1.	Књижевност	I	Разликује основне одреднице басне, бајке, приповјетке, лирске и епске пјесме	86,62	ВНП
2.	Књижевност	I	Уочава разлику између прозног и драмског текста	78,25	ВНП
3.	Језик	I	Идентификује и по врсти ријечи разврстава	84,79	ВНП
4.	Језик	I	Препознаје и разликује описне,	70,22	СНП

			градивне и присвојне придјеве		
5.	Језичка култура/Правопис	I	Правилно употријеби сугласник ј у интервокалној позицији	80,91	ВНП
6.	Језичка култура/Правопис	I	Правилно пише ријечцу не уз глаголе, придјеве и именице	77,34	ВНП
7.	Филм/позориште	I	Идентификује разлику: ниједи– звучни филм, црно- бијели филм и филм у боји, анимирани (цртани) и играни филм	48,21	ННП
8.	Књижевност	II	У књижевним дјелима/текстовима идентификује амбијент узрокован одређеним промјенама	73,85	СНП
9.	Књижевност	II	Уочава ток догађаја	66,71	СНП
10.	Књижевност	II	Уочава ликове, анализира и вреднује особине и поступке ликова (главних, споредних, епизодних) те њихове међусобне везе у књижевним дјелима/текстовима	80,67	ВНП
11.	Језик	II	Одређује род и број именица; разликује род и број личних замјеница	80,64	ВНП
12.	Језичка култура/Правопис	II	Правилно употребљава велико слово у писању имена људи, једночланих и вишечланих географских појмова	64,59	СНП
			Препознаје основне емоције и позитивне		

13.	Књижевност	III	начине комуникације у књижевним дјелима/текстовима	48,89	ННП
14.	Језик	III	Уочава прилошке одредбе за вријеме, мјесто и начин	70,88	СНП
15.	Језичка култура/Правопис	III	Исправно записује управни и неуправни говор (сва три модела);	43,53	НЗП

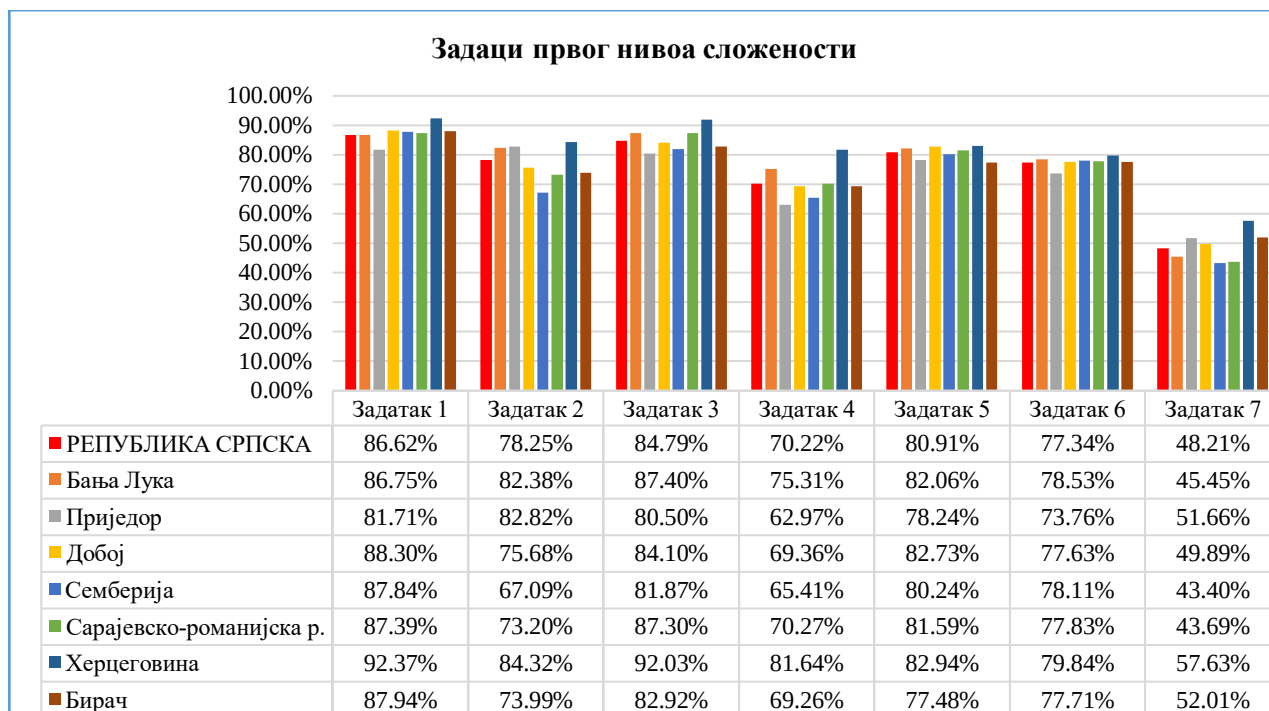
Остварени резултати ученика из српског језика по нивоима сложености задатака, на нивоу Републике Српске, представљени су у Табела 28.

Табела 28. Преглед постигнућа ученика из српског језика, по нивоима сложености задатака, на нивоу Републике Српске

Република Српска	ЗАДАЦИ						
I НИВО	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	86,62	78,25	84,79	70,22	80,91	77,34	48,21
II НИВО	8.	9.	10.	11.	12.		
	73,85	66,71	80,67	80,64	64,59		
III НИВО	13.	14.	15.				
	48,91	70,88	43,53				

Остварени резултати ученика 5. разреда по задацима I нивоа сложености из српског језика, по регијама и на нивоу Републике, представљени су Графиком 11.

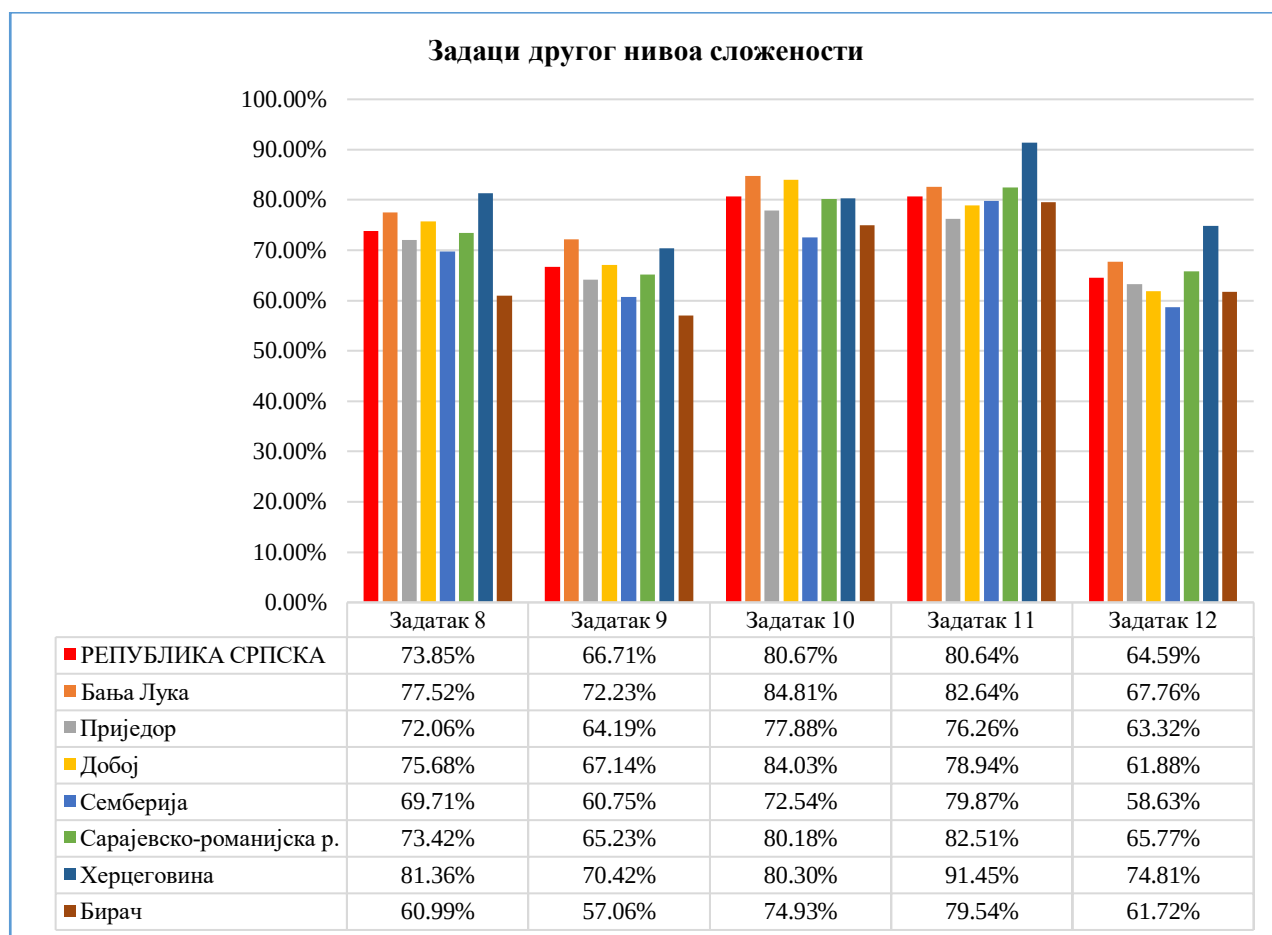
Графикон 11. Приказ успјешности ученика по регијама на рјешавању задатака I нивоа сложености

Ученици 5. разреда, на нивоу Републике Српске, од 7 задатака I нивоа сложености, 5 или 71,42% урадили су на високом нивоу постигнућа а по 1 или 14,29% су урадили на средњем и ниском нивоу постигнућа.

Остварени резултати ученика 5. разреда по задацима II нивоа сложености из српског језика, по регијама и на нивоу Републике, представљени су Графиконом 12.

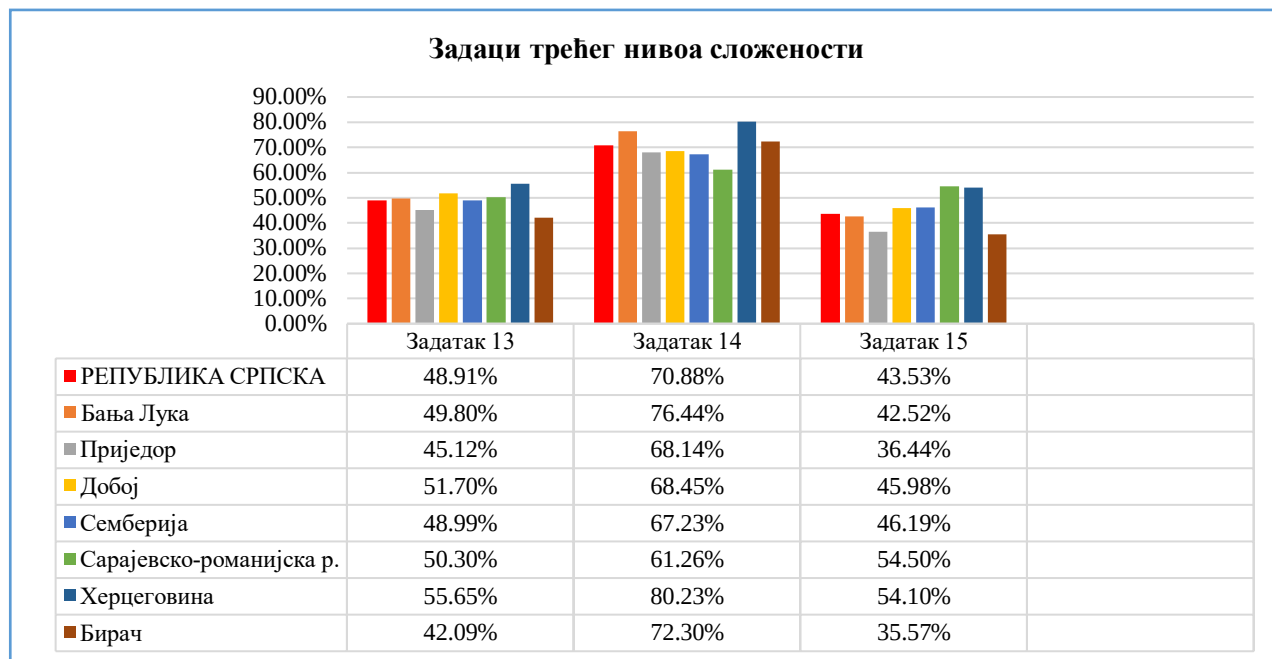
Графикон 12. Приказ успјешности ученика по регијама на рјешавању задатака II нивоа сложености

Анализом остварених постигнућа на задацима II нивоа сложености, утврђено је да су ученици од 5 задатака, 3 или 60% урадили на средњем нивоу постигнућа а 2 или 40% на високом нивоу постигнућа.

Остварени резултати ученика 5. разреда по задацима III нивоа сложености из српског језика, по регијама и на нивоу Републике, представљени су Графиконом 13.

Графикон 13. Приказ успјешности ученика по регијама на рјешавању задатака III нивоа сложености

На основу резултата које су ученици Републике Српске остварили у 3 задатка III нивоа сложености, може се закључити да су ученици на по 1 или 33,33% задатку остварили средњи, низак и незадовољавајући нивоу постигнућа.

Може се закључити да су ученици 5. разреда, на нивоу Републике Српске, *најуспјешније ријешили задатке* који обухватају сљедеће исходе учења: разликовање основних одредница басне, бајке, приповјетке, лирске и епске пјесме; уочавање разлике између прозног и драмског текста; идентификовање и разврставање врста ријечи; правилну употребу сугласника ј у интервокалној позицији; правилно писање ријечце „не“ уз глаголе, придјеве и именице; уочавање, анализирање и вредновања особина и поступака ликова (главних, споредних, епизодних), те њихових међусобних веза у књижевним дјелима/текстовима; као и одређивање и разликовање рода и броја именица и личних замјеница.

Средњи ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе: препознавање описних, градивних и присвојних придјева; у књижевним дјелима/текстовима идентификује амбијент узрокован одређеним промјенама; уочава ток догађаја, мјесто и вријеме радње; правилну употребу великог слова у писању имена људи, једночланих и вишечланих географских појмова; као и уочавање прилошке одредбе за вријеме, мјесто и начин.

Низак ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе учења: идентификовање разлике нијеме – звучни филм, црно – бијели филм и филм у боји, анимирани (цртани филм) и играни филм; као и препознавање основне емоције и позитивног начина комуникације у књижевним дјелима/текстовима.

Незадовољавајући ниво постигнућа ученици су остварили у задатку који обухвата сљедеће исходе учења: исправно писање управног и неуправног говора (сва три модела).

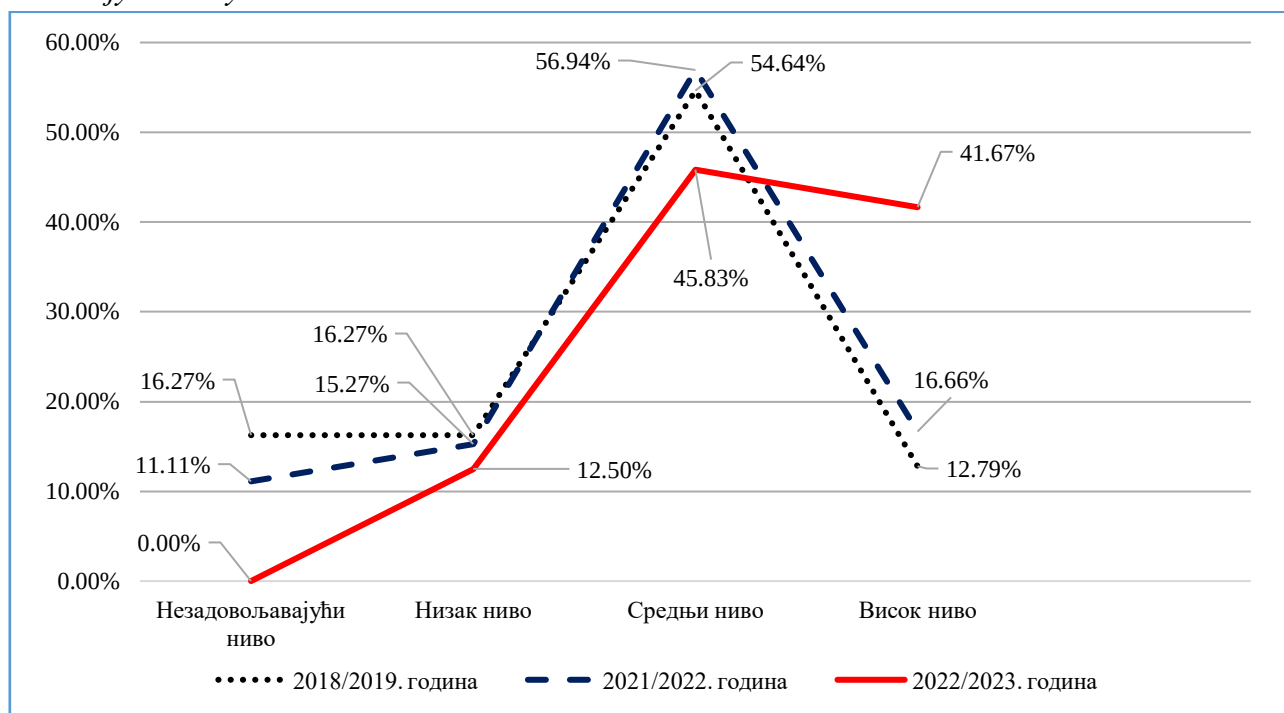
УПОРЕДНА АНАЛИЗА ОСТВАРЕНИХ НИВОА ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ПЕТОГ РАЗРЕДА НА СПОЉАШЊОЈ ПРОВЈЕРИ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА У ШК. 2018/19, 2021/22. И 2022/23. ГОДИНИ.

У овом дијелу текста биће представљени остварени нивои постигнућа на спољашњој провјери ученика 5. разреда из српског језика, по регијама и на нивоу Републике Српске.

Остварени нивои постигнућа на спољашњој провјери ученика 5. разреда из српског језика у шк. 2018/19, 2021/22. и 2022/23. години на **Регији Бања Лука**, представљени су Графиконом 14.

РЕГИЈА БАЊА ЛУКА

Графикон 14. Упоредни показатељи оствареног нивоа постигнућа ученика из српског језика за Регију Бањалука

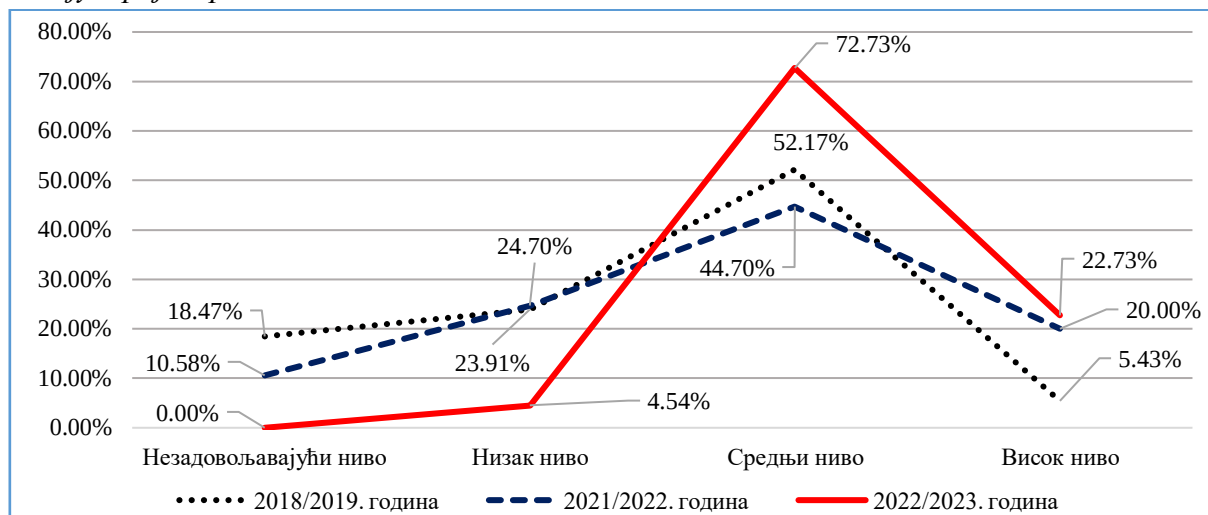

На основу Графикана 14, може се закључити да у Регији Бања Лука ученици 5. разреда на спољашњој провјери из српског језика у континуитету остварују средњи ниво постигнућа (у школској 2018/19. години износио је 64,06%, у шк. 2021/22. години износио је 66,27%, док у шк. 2022/23. години износи 74,84%).

РЕГИЈА ПРИЈЕДОР

Остварени нивои постигнућа на спољашњој провјери ученика 5. разреда из српског језика у шк. 2018/19, 2021/22. и 2022/23. години на **Регији Приједор**, представљени су Графиком 15.

Графикон 15. Упоредни показатељи оствареног нивоа постигнућа ученика из српског језика за Регију Приједор

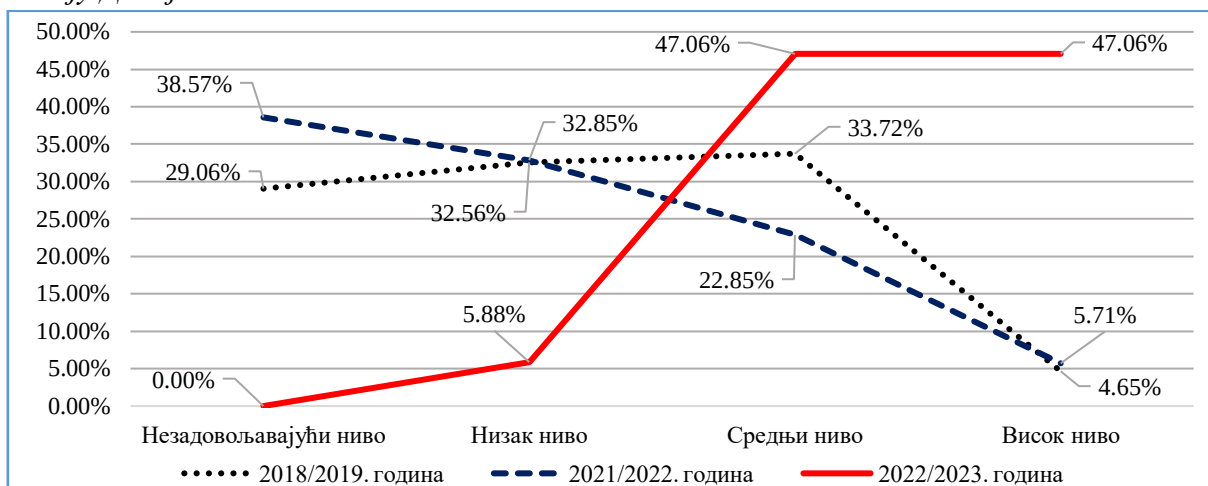

Може се закључити да у Регији Приједор ученици 5. разреда на спољашњој провјери из српског језика у континуитету остварују средњи ниво постигнућа (у школској 2018/19. години износио је 58,32%, у шк. 2021/22. години износио је 64,98%, док у шк. 2022/23. години износи 68,95%).

РЕГИЈА ДОБОЈ

Остварени нивои постигнућа на спољашњој провјери ученика 5. разреда из српског језика у шк. 2018/19, 2021/22. и 2022/23. години на **Регији Добој**, представљени су Графиком 16.

Графикон 16. Упоредни показатељи оствареног нивоа постигнућа ученика из српског језика за Регију Добој

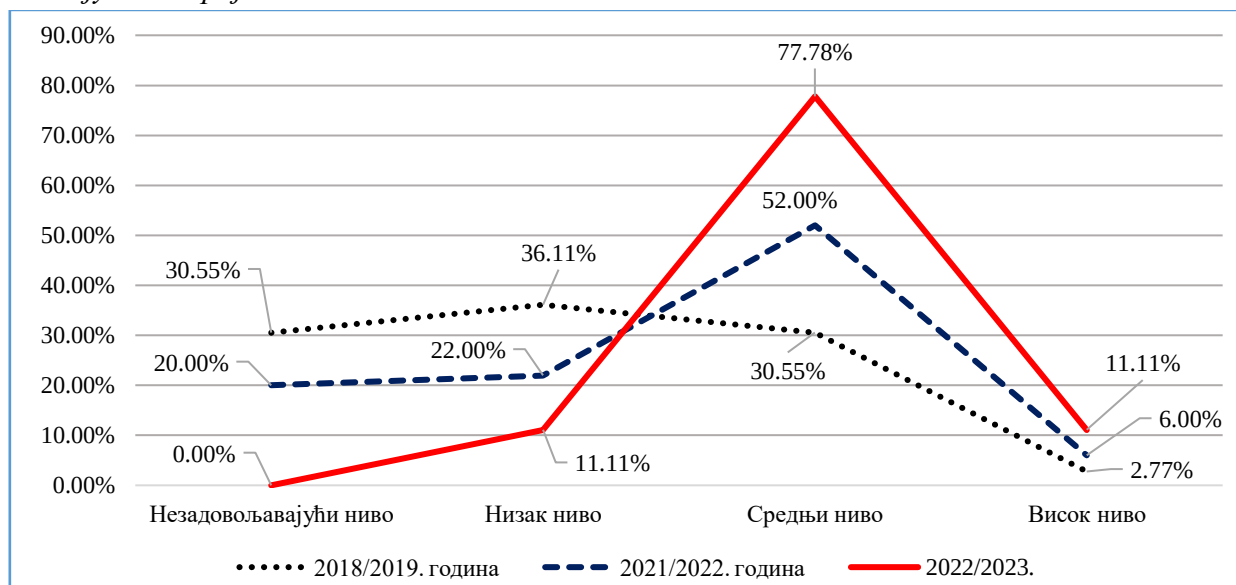

На основу Графикана 16 се закључује да су ученици 5. разреда у Регији Добој на спољашњој провјери из српског језика остварили низак ниво постигнућа у шк. 2021/22. години (51,93%), док су средњи ниво постигнућа остварили у шк. 2018/19. години (55,21%) и у шк. 2022/23. години (72,02%).

РЕГИЈА СЕМБЕРИЈА

Остварени нивои постигнућа на спољашњој провјери ученика 5. разреда из српског језика у шк. 2018/19, 2021/22. и 2022/23. години на **Регији Семберија**, представљени су Графиконом 17.

Графикон 17. Упоредни показатељи оствареног нивоа постигнућа ученика из српског језика за Регију Семберија

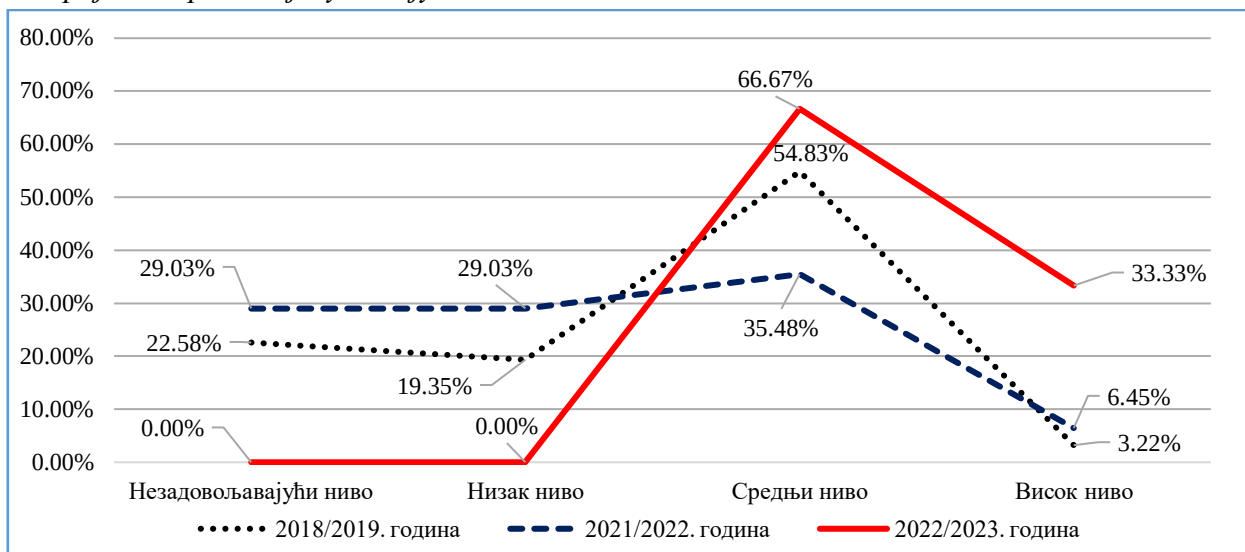

Закључује се да су ученици 5. разреда у Регији Семберија на спољашњој провјери из српског језика остварили низак ниво постигнућа у шк. 2018/19. години (53,55%), док су средњи ниво постигнућа остварили у шк. 2021/22. години (57,85%) и у шк. 2022/23. години (69,39%).

САРАЈЕВСКО-РОМАНИЈСКА РЕГИЈА

Остварени нивои постигнућа на спољашњој провјери ученика 5. разреда из српског језика у шк. 2018/19, 2021/22. и 2022/23. години на **Сарајевско-романијској Регији**, представљени су Графиконом 18.

Графикон 18. Упоредни показатељи оствареног нивоа постигнућа ученика из српског језика за Сарајевско-романијску Регију

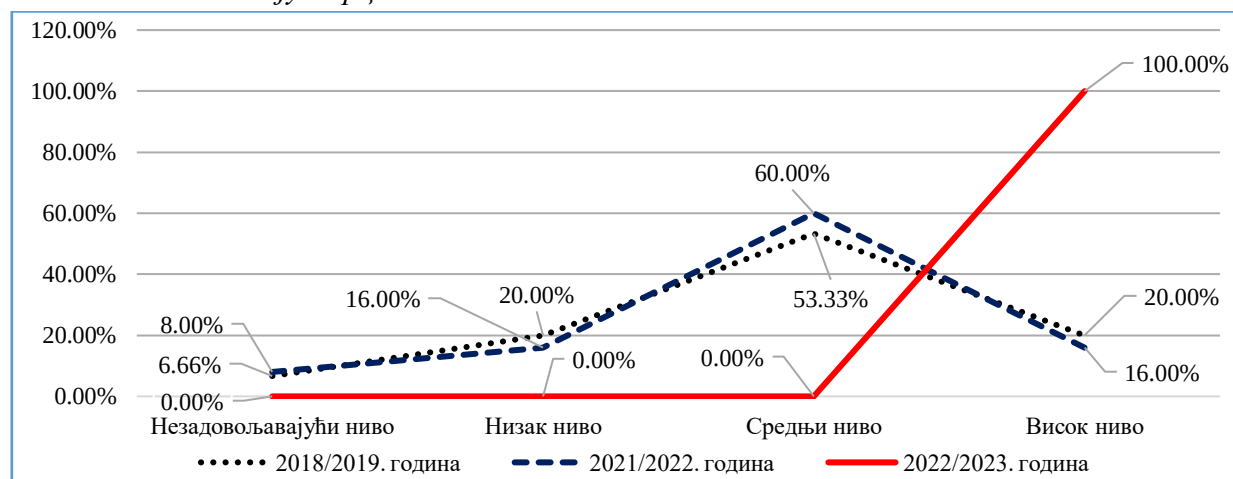

На основу Графикона 18, се закључује да су ученици 5. разреда у Сарајевско-романијској Регији на спољашњој провјери из српског језика остварили низак ниво постигнућа у шк. 2021/22. години (54,43%), док су средњи ниво постигнућа остварили у шк. 2018/19. години (56,11%) и у шк. 2022/23. години (72,96%).

РЕГИЈА ХЕРЦЕГОВИНА

Остварени нивои постигнућа на спољашњој провјери ученика 5. разреда из српског језика у шк. 2018/19, 2021/22. и 2022/23. години на **Регији Херцеговина**, представљени су Графиконом 19.

Графикон 19. Упоредни показатељи оствареног нивоа постигнућа ученика из српског језика за Регију Херцеговина

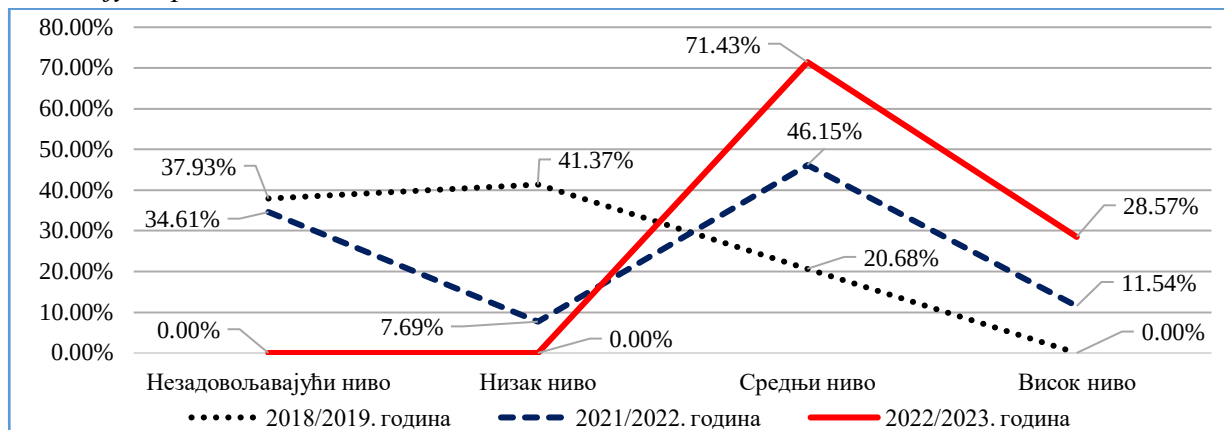

Анализом Графикона 19 се може закључити да су ученици 5. разреда у Регији Херцеговина на спољашњој провјери из српског језика остварили средњи ниво постигнућа у школској 2018/19. години (62,53%) и шк. 2021/22. години (64,97%), док су висок ниво постигнућа остварили у шк. 2022/23. години (79,29%).

РЕГИЈА БИРАЧ

Остварени нивои постигнућа на спољашњој провјери ученика 5. разреда из српског језика у шк. 2018/19, 2021/22. и 2022/23. години на **Регији Бирач**, представљени су Графикомом 20.

Графикон 20. Упоредни показатељи оствареног нивоа постигнућа ученика из српског језика за Регију Бирач

Може се закључити да су ученици 5. разреда у Регији Бирач на спољашњој провјери из српског језика остварили низак ниво постигнућа 2018/19 години (46,66%) и у шк. 2021/22. години (54,65%), док су средњи ниво постигнућа остварили у школској у шк. 2022/23. години (69,14%).

РЕПУБЛИКА СРПСКА

Остварени нивои постигнућа на спољашњој провјери ученика 5. разреда из српског језика у шк. 2018/19, 2021/22. и 2022/23. години на **нивоу Републике Српске**, представљени су Графикомом 20.

Графикон 21. Упоредни показатељи оствареног нивоа постигнућа ученика из српског језика на нивоу Републике Српске

На основу детаљне анализе изложених показатеља може се закључити да ученици 5. разреда на нивоу Републике Српске на спољашњој провјери из српског језика у континуитету остварују средњи ниво постигнућа. Тачније, републички ниво постигнућа ученика 5. разреда на спољашњој провјери из српског језика у школској 2018/19. години износио је 57,72%, у шк. 2021/22. години износио је 60,71%, док у шк. 2022/23. години износи 72,24%.

Задатке као и рјешења задатака из предмета Математика са одржане Провјере постигнућа ученика V разреда са два термина можете наћи у наставку у прилозима:

Прилог 1: [Задаци из предмета Српски језик са одржане Провјере постигнућа ученика V разреда у термину 17.5.2023. године,](#)

Прилог 2: [Рјешења задатака из предмета Српски језик са одржане Провјере постигнућа ученика V разреда у термину 17.5.2023. године,](#)

Прилог 3: [Задаци из предмета Српски језик са одржане Провјере постигнућа ученика V разреда у термину 25.5.2023. године и](#)

Прилог 4: [Рјешења задатака из предмета Српски језик са одржане Провјере постигнућа ученика V разреда у термину 22.5.2023. године.](#)

ЗАКЉУЧАК

- Спољашњом провјером постигнућа ученика из српског језика у Републици Српској, школске 2022/23. године, обухваћена су 4 732 ученика петог разреда из 93 основне школе. У односу на школску 2021/22. годину, узорком је обухваћена мање 1 основна школа, док је број ученика већи за њих 615.
- На републичком нивоу, у оквиру спољашње провјере из српског језика ученици су остварили средњи ниво постигнућа, тј. са 72,24% тачности су урадили задатке (што је за 11,53% бољи резултат у односу на школску 2021/22. годину).
- Ученици петог разреда су, на нивоу Републике Српске, у 34 или 36,56% основне школе остварили висок ниво постигнућа (за 28 или 17,65% школа више него у 2022. г.), затим су у 53 или 56,99% основне школе остварили средњи ниво постигнућа (за 1 или 1,85% школу мање у односу на 2022. г.), док су у 6 или 6,46% основних школа остварили низак ниво постигнућа (за 19 или 24% школа мање у односу на 2022. г.). Није било основних школа у којима су ученици остварили незадовољавајући ниво постигнућа из српског језика (за 9 или 100% школа мање у односу на 2022. годину).
- Подаци указују да су ученици са шест регија Републике Српске остварили средњи ниво постигнућа (регије: Бања Лука, Сарајевско-романијска, Добој, Семберија, Бирач и Приједор), док су у Регији Херцеговина ученици остварили висок ниво постигнућа. Није било регија у Републици Српској у којима су ученици 5. разреда остварили низак и незадовољавајући ниво постигнућа из српског језика.
- Висок ниво постигнућа (79,29%) на спољашњој провјери из српског језика остварили су ученици у пет основних школа са Регије Херцеговина, а најнижи средњи ниво постигнућа (68,95%) су остварили ученици у двадесет и двије основне школе Регије Приједор.
- Сагледавајући све наведено може се закључити да највећи број ученика петог разреда, а самим тим и школа (њих 53 од 93 колико их је било обухваћено спољашњом провјером постигнућа из српског језика) у Републици Српској има средњи ниво остварености исхода учења а који су дефинисани Наставним програмом за српски језик у 5. разреду.
- Даљом анализом остварених постигнућа уочавамо да су ученици успјешнији били у рјешавању задатака препознавања и чињеничног знања (први ниво сложености), а мање успјешни у задацима којим у којима се очекивала примјена стечених знања, анализа, критичко размишљање и закључивање (трећи ниво сложености).
- Ученици су успјешно ријешили задатке који су обухватили сљедеће исходе учења: разликовање основних одредница басне, бајке, приповјетке, лирске и епске пјесме; уочавање разлике између прозног и драмског текста; идентификовање и разврставање врста ријечи; правилну употребу сугласника ј у интервокалној позицији; правилно писање ријечце не уз глаголе, придјеве и именице; уочавање, анализирање и вредновања особина и поступака ликова (главних, споредних, епизодних), те њихових међусобних веза у књижевним дјелима/текстовима; у књижевним дјелима/текстовима идентификовање амбијент узрокован одређеним промјенама; одређивање и разликовање рода и броја именица и личних замјеница; уочавање ток догађаја; правилну употребу великог слова у писању имена људи, једночланих и вишечланих географских појмова; као и уочавање прилошке одредбе за вријеме, мјесто и начин.
- Незадовољавајући и низак ниво постигнућа ученика, у оквиру три задатка, нам указује да нису остварени сљедећи исходи учења: исправно писање управног и неуправног говора (сва три модела); идентификовање разлике нијеме - звучни филм, црно – бијели филм и филм

у боји, анимирани (цртани филм) и играни филм; као и препознавање основне емоције и позитивног начина комуникације у књижевним дјелима/текстовима.

- Евидентно је да су најуспјешније остварени исходи учења из наставних тема Књижевност, Језик и Језичка култура/Правопис (у оквиру I и II нивоа сложености), док су најслабије резултати остварени из наставних тема Филм/Позориште (у оквиру I нивоа сложености), Књижевност и Језичка култура/Правопис (у оквиру III нивоа сложености).
- Ови резултати указују да је настава српског језика углавном организована и реализована на начин да потенцира чињенична знања и репродукцију, а мање на развој логичког и критичког мишљења и примјену наученог.
- Евидентно је да ученици петог разреда у континуитету од школске 2018/19. године до школске 2022/23. године на спољашњој провјери из српског језика остварују средњи ниво постигнућа. Тачније, најнижи (57,72%) средњи ниво постигнућа на спољашњој провјери из српског језика ученици су остварили у шк. 2018/19. години, док су највиши (72,24%) остварили у шк. 2022/23. години.

ПРЕПОРУКЕ ЗА РАД

- Планирање, припремање и реализацију наставе српског језика конципирати на основу података који се добију у оквиру иницијалних провјера знања из српског језика.
- У циљу унапређења наставе српског језика, а тиме и достизања вишег нивоа остварености исхода учења потребно је организовати и реализовати савремене modele наставе (наставу различитих нивоа сложености, интерактивну, програмирану, егземпларну, индивидуализовану и др.). Примјена савремених модела наставе, метода и техника учења би, поред наведеног, допринијела повећању мотивације и свјесној активности ученика, те њиховом разумијевању важности примјене стечених знања у свакодневном животу.
- Наставу српског језика прилагодити индивидуалним могућностима и способностима ученика.
- На нивоу стручних актива уједначити критеријуме вредновања и оцјењивања ученика.
- Током наставног процеса прикупљати информације о раду ученика (свакодневним посматрањем активности ученика на часу (индивидуалном и раду у групи/пару), оствареним резултатима на писменим и усменим провјерама и др.) како би што успјешније сагледали постигнућа ученика, те предвидјели могућност њиховог напредовања или евентуалних потешкоћа и потребе за додатном подршком и помоћу.
- У раду примјењивати низове задатака објективног типа (присјећања, препознавања, допуњавања, алтернативног избора, исправљања, сређивања/груписања, вишеструког избора, повезивања, рјешавања проблема, анализе, креативне примјене и др.) са јасним и прецизним одређењем нивоа сложености задатка, како би се објективно процијенили нивои остварености исхода учења.
- Развој способности анализе, синтезе, уопштавања, логичког и критичког промишљања, закључивања и примјене, остаје трајна обавеза у настави свих наставних предмета, па и у настави српског језика.
- Наставу српског језика организовати и реализовати тако да поред остваривања образовних исхода учења, у што већој мјери подстиче развој стрпљења, одговорности, систематичности, уредности, тачности, јасности, оригиналности, ненасилне и асертивне комуникације, емпатије, солидарности, тимског рада и других духовних и људских вриједности.
- Српски језик као кључна основа писмености и истовремено основа успјешности у свим другим наставним предметима, па самим тим и у свакодневном животу, заслужује посебну пажњу свих релевантних носиоца васпитно-образовног рада.